

2025

IZVJEŠTAJ O ZAŠTITI OKOLIŠA

Sadržaj

1. Uvod	03
2. <i>Proizvodnja električne i toplotne energije</i>	04
3. <i>Pokazatelji uticaja na okoliš i mjere zaštite okoliša</i>	06
4. <i>Poribljavanje</i>	18
5. <i>Proizvedene količine otpada u okviru JP EP BiH</i>	20
6. <i>Upotreba transformatorskog ulja u elektrodistribucijama</i>	22
7. <i>Trend pokazatelja uticaja na okoliš za period 2021. – 2025. godina</i>	24
8. <i>Realizacija uslova iz okolinskih i vodnih dozvola</i>	29
9. <i>Sistem okolinskog upravljanja</i>	31
10. <i>Zaštita okoliša u okviru razvoja elektroenergetskih objekata</i>	36
11. <i>Kapitalne investicije</i>	41
12. <i>Izrada planskih i studijskih dokumenata</i>	43
13. <i>Troškovi u zaštiti okoliša</i>	46

Uvod

Izveštaj o zaštiti okoliša JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo za 2025. godinu, urađen je u skladu sa Pravilnikom o zaštiti okoliša JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Izveštajem o ostvarenju elektroenergetskog bilansa za 2025. godinu, te pojedinačnim izveštajima o zaštiti okoliša koje su dostavile organizacione jedinice unutar JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo.

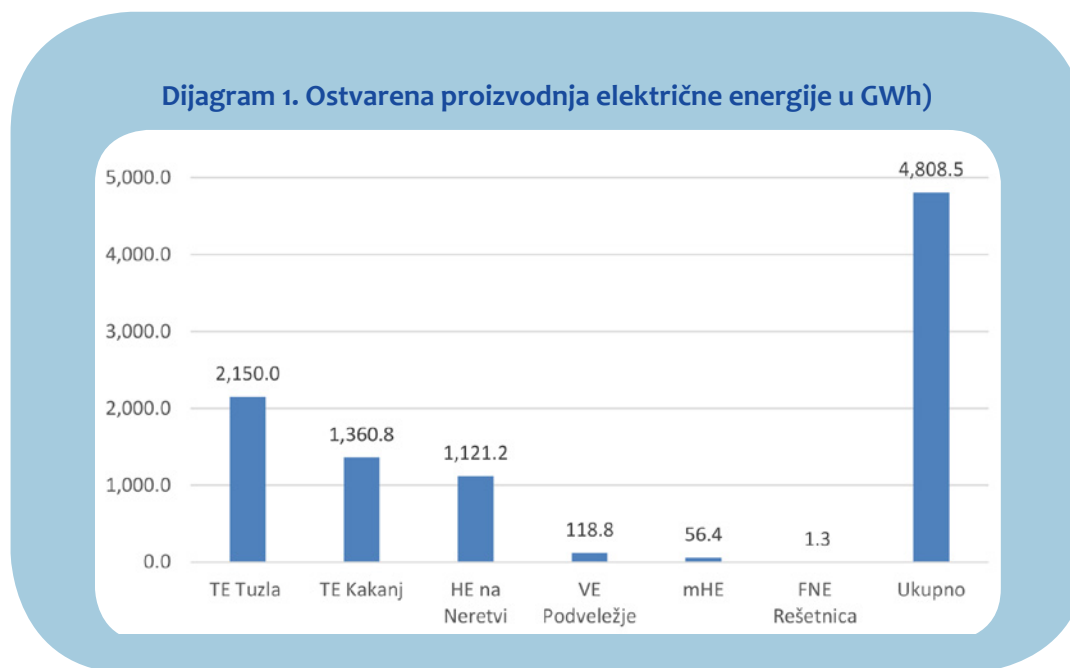

2. Proizvodnja električne i toplotne energije

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (u nastavku teksta: JP EPBiH), u 2025. godini, ostvarila je ukupnu proizvodnju električne energije u količini od 4.808,5 GWh (Dijagram 1. Ostvarena proizvodnja električne energije u GWh).

Ukupna proizvodnja hidroelektrana (hidroelektrane: Jablanica, Grabovica, Salakovac i malih hidroelektrana u vlasništvu JP EPBiH) ostvarena je u količini od 1.777,64 GWh. Hidroelektrane na mreži prenosa: Jablanica, Grabovica i Salakovac proizvele su ukupno 1.121,226 GWh. Male hidroelektrane u vlasništvu JP EPBiH, uključujući i udio u proizvodnji male hidroelektrane Bogatići, proizvele su ukupno 56.4 GWh. Vjetroelektrana Podveležje proizvela je 118,8 GWh. Fotonaponska elektrana Rešetnica proizvela je 1,289 GWh.

Termoelektrane Tuzla i Kakanj ostvarile su proizvodnju od ukupno 3.510,8 GWh. Termoelektrana Tuzla (u nastavku teksta: TE Tuzla) proizvela je 2.150,0 GWh, a Termoelektrana Kakanj (u nastavku teksta: TE Kakanj), proizvela je 1.360,8 GWh.

U procesu kosagorijevanja biomase sa ugljem, u 2025. godini, u TE Tuzla je utrošeno ukupno 7,374.0 t biomase. Ukupna emisija CO₂ je smanjena za 4,940.0 t.

U procesu kosagorijevanja biomase sa ugljem, u 2025. godini, u TE Kakanj je utrošeno ukupno 18,290.0 t biomase. Ukupna emisija CO₂ je smanjena za 15,491.0 t.

3. Pokazatelji uticaja na okoliš i mjere zaštite okoliša

U skladu s važećim propisima iz oblasti zaštite okoliša, JP EPBiH kontinuirano prati i procjenjuje utjecaje svojih poslovnih aktivnosti na okoliš.

Emisije u zrak iz termoenergetskih postrojenja

U TE Tuzla i TE Kakanj, u skladu sa zakonskim propisima, provode se kontinuirana mjerenja emisija zagađujućih materija u zrak (sumpordioksid (SO_2), azotni oksidi (NO_x), čvrste čestice), te kalibriranje sistema za kontinuirano mjerenje zagađujućih materija u zrak.

Također, kontinuirano se prate i direktne emisije ugljendioksida (CO_2) koje nastaju kao posljedica djelatnosti proizvodnje električne energije i toplote JP EPBiH.

Ukupne godišnje emisije zagađujućih materija u zrak i direktna emisija CO_2 prikazane su u Tabeli 1.

Elektrana	NO_x	SO_2	čvrste čestice	CO_2
	t/god	t/god	t/god	t/god
TE Tuzla	4.382,44	29.706,31	751,79	1.681.643,24
TE Kakanj	3.522	50.343,0	55,0	1.268.366
Ukupno	7.904,44	80.049,31	806.79,0	2.950.009,24

U procesu kosagorijevanja biomase sa ugljem, u 2025. godini, u TE Tuzla je utrošeno ukupno 7,374.0 t biomase. Ukupna emisija CO_2 je smanjena za 4,940.0 t.

U procesu kosagorijevanja biomase sa ugljem, u 2025. godini, u TE Kakanj je utrošeno ukupno 18,290.0 t biomase. Ukupna emisija CO_2 je smanjene za 15,491.0 t.

Utrošak vode i emisije u vode u termoenergetskim postrojenjima

Podaci o utrošenoj količini vode za proizvodnju električne energije, toplotne energije i tehnološke pare u TE Tuzla i TE Kakanj, kao i podaci o ukupnom teretu zagađenja otpadnih voda izraženom putem ekvivalentnog stanovnika (ES) prikazani su u Tabeli 2.

Tabela 2. Bilans utrošene i ispuštene vode za proizvodnju električne energije, toplotne energije i tehnološke pare u TE Tuzla i TE Kakanj

Elektrana	Utrošena voda m^3	Ispuštena voda m^3	Ekvivalentni broj stanovnika (EBS)
TE Tuzla	13.863.473	8.356.468	30.882,8
TE Kakanj	7.880.674,0	2.910.045,0	31.659,7

TE Tuzla

Aktivnosti iz oblasti zaštite zraka

TE Tuzla posjeduje sistem za kontinuirano, automatsko mjerenje emisije zagađujućih materija u zrak. Mjerna mjesta automatskog monitoring sistema iz blokova 4, 5 i 6 su postavljena na dimnjacima blokova.

Sistem monitoringa emisija u zrak obuhvata mjerenja slijedećih parametra: (SO_2 , NO_x , CO , CO_2 , O_2 , čvrste čestice, protok dimnih gasova, temperatura, vlažnost, apsolutni pritisak u dimnim kanalima).

Inspeksijsko tijelo TQM d.o.o. Lukavac izvršilo je potrebna ispitivanja i potvrdilo da je kontinuirani monitoring emisije zagađujućih materija u zrak za blokove 5 i 6 uspješno prošao inspeksijski nadzor, te da je usklađen sa zahtjevima BAS EN 1418:2016.

Sistem okolinskog monitoringa je usaglašen sa standardom BAS EN 14181, usklađen prema Pravilniku o monitoringu emisije zagađujućih materija u zrak (Službene novine FBiH 09/14) i izmjenama i dopunama Pravilnika o monitoringu zagađujućih materija u zrak (Službene novine FBiH 97/17).

TE Tuzla je angažovala firmu TQM Lukavac d.o.o da mjesečno vrši validaciju izmjerenih podataka kao i da po potrebi vrši povremenu provjeru mjernih uređaja, metodom paralelnog mjerenja certificiranim uređajima, kada se izrazi sumnja u neispravnost mjernog uređaja.

TE Tuzla ima potpisan ugovor o sprovođenju QAL-2 provjeri uređaja za monitoring emisije zagađujuće materije u zrak (QAL-2 prema standardu BAS EN14181) za blokove 4, 5 i 6. U okviru ovog ugovora radi se baždarenje/kalibracija mjernih uređaja monitoringa emisije zagađujuće materije u zrak, metodom paralelnog mjerenja certificiranim uređajima, kada se izrazi sumnja u neispravnost mjernog uređaja.

Zbog smanjenja potrošnje uglja, manjeg broja sati rada blokova i smanjene proizvodnje električne energije, ukupna emisija SO_2 iz TE Tuzla manja je za 7.258 t u odnosu na prošlu godinu, a ukupna emisija NO_x manja je za 140 t.

-NERP BiH - Nacionalni plan smanjenja emisija u BiH

U cilju ispunjenja obaveza proisteklih iz Nacionalnog plana smanjenja emisija BiH, u TE Tuzla, nastavljene su pripremne aktivnosti na izgradnji postrojenja za odsumporavanje i denitrifikaciju dimnih plinova na blokovima 4, 5 i 6. Blok 3 je obustavljen u skladu sa NERP-om (dozvoljen rad do 31.12.2023. godine).

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

TE Tuzla posjeduje novu Vodnu dozvolu za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda i oborinskih onečišćenih voda broj: UP-1/21-3-40-151-5/24 sa rokom važenja do 30.06.2026. godine, a u skladu sa članom 1. Uredbe o izmjenama i dopunama uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okolinu i sistem javne kanalizacije (Službene novine FBiH, broj: 1/24). U skladu sa novom Uredbom i Vodnom dozvolom, TE Tuzla je izradila i nadležnoj agenciji dostavila Dinamički plan sa aktivnostima za realizaciju uslova iz Rješenja o vodnoj dozvoli.

TE Tuzla je 21.01.2025. godine, Agenciji za vodno područje rijeke Save dostavila zahtjev za izmjenu pojedinih tačaka Dinamičkog plana, koji Agencija nije odobrila.

Nivo vodenog ogledala na odlagalištu Jezero, tokom 2025. godine, je bio u konstantnom porastu, zbog kontinuiranog odlaganja šljake i pepela, kao i velikog slivnog područja za sve oborinske i procjedne vode. Zbog navedenog, slobodna zapremina odlagališta je sve manja, te je dalje hidrauličko zapunjavanje šljakom i pepelom i sigurnost brane uslovljena ispuštanjem vode sa odlagališta. Zbog potrebe da se nivo vodenog ogledala održava na maksimalno dozvoljenoj koti, TE Tuzla je od Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo, zatražila dozvolu za vanredno ispuštanje vode sa odlagališta Jezero u recipijent (rijeka Jala). Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo je u 2025. godini izdala dva naloga za vanredno ispuštanje tehnološke vode. TE Tuzla je za vrijeme ispuštanja tehnološke otpadne vode vršila vanredno mjerenje tereta zagađenja izraženog preko EBS-a na mjernom mjestu E3, te je na bazi rezultata mjerenja uplaćena posebna vodna naknada (PVN).

Utvrđivanje tereta zagađenja otpadnih voda, izraženog preko ekvivalentnog broja stanovnika (EBS), izvršeno je u cilju utvrđivanja osnove za obračun posebne vodne naknade za zaštitu voda. Ispitivanje tereta zagađenja vrši se svake dvije godine u skladu sa zakonski propisanom metodologijom. Ustanovljena vrijednost tereta zagađenja

otpadnih voda iznosi 30.882,8 ES.

Pored navedene Vodne dozvole, TE Tuzla ima Vodnu dozvolu broj 04/1-11-21-22075/22 (izdata 17.11.2022. godine) od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona za ispuštanje sanitarno fekalnih otpadnih voda.

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom, TE Tuzla je obavezna vršiti selektivno prikupljanje otpada. Preuzimanje sekundarnih sirovina u 2025. godini je izvršila firma "CIBOS" d.o.o Ilijaš u skladu sa zaključenim ugovorima. TE Tuzla ima potpisan ugovor sa firmom Kemokop d.o.o. Tuzla, za preuzimanje opasnog otpada. Iz Plana o upravljanju otpadom može se izdvojiti da je u 2025. godini: prodato 140.835t pepela, 64,68 t bakra (bronzama/mesing) i na deponiju odloženo 560.503 t šljake i pepela. U skladu sa Okolinskom dozvolom u kotlovima termoelektrane je spaljeno 10,84 t rabljenog ulja I kategorije.

TE Tuzla je podatke o otpadu nastalom u 2025. godini, kao i načinu njegovog zbrinjavanja, registrovala u informacionom sistemu Fonda za zaštitu okoliša FBiH. Zaduženi radnici TE Tuzla vrše svakodnevni obilazak odlagališta, vrše monitoring nivoa vodenog ogledala na odlagalištu, prate stanja šljakovoda i nadzor održavanja brane i odlagališta.

TE Tuzla je angažovala firmu GRID d.o.o. Banja Luka, za geodetsko snimanje zapunjenosti odlagališta. Na osnovu geodetskog snimanja u 2025. godini, zaključeno je da ukupna količina za odlaganje šljake i pepela na odlagalištu Jezero, (do kote 280,00 m.n.m.) iznosi 841.015,90 m³. U julu mjesecu 2025. godine konstatovano je da preostala zapremina prostora za odlaganje produkata procesa TE Tuzla može zadovoljiti potrebe za odlaganjem za period od cca 1,5 godinu.

Potrebne aktivnosti, koje su provedene ili se provode s ciljem obezbjeđenja novog prostora za odlaganje produkata procesa, definisanja načina transporta i načina odlaganja iz TE Tuzla na PK Šikulje su u nadležnosti kapitalnih investicija Direkcije Društva.

Pokazatelji monitoringa radioaktivnosti

Veterinarski fakultet Sarajevo je u 2025. godini izvršio mjerenje radioaktivnosti šljake i pepela, uglja, mjerenje radioaktivnosti u procesu proizvodnje, te je utvrđeno da nivo prirodnih i umjetnih radionukleida u uzorcima ne prelazi utvrđene maksimalno dozvoljene

vrijednosti. U toku 2025. godine nastavljen je trend rasta vrijednosti radionuklida U 238 i naročito Ra 226 u uzorcima uglja iz rudnika Gračanica. Zabilježeni nivoi ovih radionuklida dostigli su vrijednosti pri kojima bi se značajno povećao radijacijski rizik, ukoliko bi se čist pepeo ovog uglja koristio u proizvodnji građevinskog materijala.

Međutim, analiza pokazuje da korištenje veoma malih količina uglja iz Gračanice, kao što je slučaj u TE Tuzla, u mješavini s drugim vrstama uglja, ne utiče na prekoračenje utvrđenih maksimalno dozvoljenih vrijednosti. Tokom 2025. godine, nastavljen je trend viših vrijednosti K-40 i Th-232 u uglju rudnika Dubrave. Općenito najniže vrijednosti ispitivanih radionuklida utvrđeni su u uglju rudnika Šikulje.

Uzorkovanje tla vršeno je, pored lokaliteta u krugu termoelektrane i lokaliteta Husino, i na lokalitetu Šići-Bistarac. U 2025. godini nije zabilježeno statistički značajno povećanje nivoa prirodnih radionuklida u tlu u odnosu na prethodnu godinu na pomenutim lokalitetima.

Mjerenje sadržaja lebdećih čestica na odlagalištima produkata sagorijevanja Divkovići i Jezero

Obaveza TE Tuzla u skladu sa Okolinskom dozvolom je da u sušnom period izvrši mjerenje sadržaja lebdećih čestica prašine PM₁₀ na odlagalištima produkata procesa. Izvršena su naložena mjerenja i rezultati mjerenja su pokazali da koncentracija lebdećih čestica (PM₁₀) ne prelazi granične vrijednosti, shodno Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka (Službene ovine FBiH“ br. 01/12) i izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka (Službene novine FBiH br. 3/21).

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VETERINARSKI FAKULTET SARAJEVO
VETERINARSKI INSTITUT
LABORATORIJ ZA KONTROLU RADIOAKTIVNOSTI
Sarajevo, Zmaja od Bosne 90

JP ELEKTROPRIVREDA BIH d.d. SARAJEVO
Podružnica TERMoelektrana "TUZLA" TUZLA
21. aprila br. 4
75203 BUKINJE, TUZLA

CERTIFIKAT NA RADIOAKTIVNOST

Dostavljamo Vam rezultate gamaspektrometrijskih mjerenja uzorka pepela iz elektrofiltera i šljake iz šljacišta na osnovu Ugovora broj: 110-TETZ-25 od 23.06.2025. godine, te utvrđenih zadataka datih u ponudi broj: 10/25 od 12.05.2025. godine, a prema tenderskoj dokumentaciji br. 2000043289, za usluge "Monitoring radioaktivnosti i radiološka mjerenja ekološkog lica".

NUKLID	Aktivnost (Bq/kg)		Pravilnikom maksimalno dozvoljene aktivnosti
	Divkovići II	Jezero II	
Ra-226	15.23±0.20	76.95±0.66	300
Th-232	20.29±0.27	38.03±0.47	200
K-40	280.35±6.08	366.43±8.29	3000

MIRIjenje:

Prema Pravilniku o granicama sadržaja radionuklida u hrani, hrani za životinje, lijekovima, predmetima opće upotrebe, građevinskom materijalu i drugoj robi koja se stavlja u promet (Službeni glasnik BiH 54/14) utvrđeni nivoi prirodnih i umjetnih radionuklida u uzorcima pepela i šljake ne prelaze utvrđene maksimalno dozvoljene vrijednosti prema članovima 12, 13 i 14 ovog pravilnika.

63

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VETERINARSKI FAKULTET SARAJEVO
VETERINARSKI INSTITUT
LABORATORIJ ZA KONTROLU RADIOAKTIVNOSTI
Sarajevo, Zmaja od Bosne 90

JP ELEKTROPRIVREDA BIH d.d. SARAJEVO
Podružnica TERMoelektrana "TUZLA" TUZLA
21. aprila br. 4
75203 BUKINJE, TUZLA

CERTIFIKAT NA RADIOAKTIVNOST

Dostavljamo Vam rezultate gamaspektrometrijskih mjerenja uzorka pepela iz elektrofiltera i šljake iz šljacišta na osnovu Ugovora broj: 110-TETZ-25 od 23.06.2025. godine, te utvrđenih zadataka datih u ponudi broj: 10/25 od 12.05.2025. godine, a prema tenderskoj dokumentaciji br. 2000043289, za usluge "Monitoring radioaktivnosti i radiološka mjerenja ekološkog lica".

NUKLID	Aktivnost (Bq/kg)		Pravilnikom maksimalno dozvoljene aktivnosti
	PEPEO iz elektrofiltera	ŠLJAKA iz šljacišta	
Ra-226	58.15±0.30	38.47±0.26	300
Th-232	35.14±0.25	25.65±0.23	200
K-40	334.77±4.33	245.75±3.57	3000

MIRIjenje:

Prema Pravilniku o granicama sadržaja radionuklida u hrani, hrani za životinje, lijekovima, predmetima opće upotrebe, građevinskom materijalu i drugoj robi koja se stavlja u promet (Službeni glasnik BiH 54/14) utvrđeni nivoi prirodnih i umjetnih radionuklida u uzorcima pepela i šljake ne prelaze utvrđene maksimalno dozvoljene vrijednosti prema članovima 12, 13 i 14 ovog pravilnika.

62

TE Kakanj

Aktivnosti iz oblasti zaštite zraka

Otprašivanje dimnih plinova u TE Kakanj, vrši se pomoću hibridnih filtera, koji se sastoje od dijela elektrofiltera i dijela vrećastih filtera. Ulazne vrijednosti sadržaja čvrstih čestica u dimnim plinovima u hibridne filtere blokova 5, 6 i 7 je između 72.000 i 81.000 mg/m³. Izmjerena srednja godišnja vrijednost sadržaj čvrstih čestica iza hibridnih filtera (na mjernom mjestu 300 metarski dimnjak) tokom 2025. godine bila je 13,2 mg/m³.

Mjerenje emisija u zrak

U skladu sa važećim Pravilnikom o monitoringu emisije u zrak, TE Kakanj vrši kontinuirani monitoring slijedećih parametara dimnih plinova koji se emituju u zrak:

- Mjerenje sadržaja SO₂
- Mjerenje sadržaja NO_x
- Mjerenje sadržaja čvrstih čestica
- Mjerenje sadržaja CO₂
- Mjerenje sadržaja CO
- Mjerenje sadržaja O₂
- Mjerenje pritiska i temperature dimnih plinova
- Mjerenje protoka dimnih plinova

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

U TE Kakanj postoje sljedeće vrste tretmana otpadnih voda:

1. Tretman tehnoloških otpadnih voda zagađenih suspendovanim materijama
2. Tretman sanitarno-fekalnih otpadnih voda
3. Tretman otpadnih voda zagađenih uljima i mastima
4. Tretman karbonatnog mulja od odmuljenja reaktora sa postrojenja dekarbonizacije
5. Tretman otpadnih voda sa depoa uglja

Tokom 2025. godine u TE Kakanj je na postrojenjima za tretman otpadnih voda zagađenih suspendiranim materijama prečišćeno 2.910.045 m³ otpadne vode.

Određena količina prečišćene vode se koristila za vlastite potrebe. Za prskanje deponije

je potrošeno 30.855 m³, za ejektorsku evakuaciju odmuljenja koagulatora je utrošeno 49.405 m³ prečišćene vode (ova voda recirkuliše ponovo u proces prečišćavanja).

Tretmanom otpadnih voda zagađenih suspendiranim materijama, tretiraju se slijedeće vode:

- otpadne vode od gašenja šljake sa blokova 5, 6 i 7,
- otpadne vode od pranja pješčanih filtera sa postrojenja dekarbonizacije,
- otpadne vode od regeneracije pruga za proizvodnju demineralizirane vode sa postrojenja stara HPV-a i demineralizacije,
- povratna voda iz taložnika mulja sa deponije.

Mulj nastao u koagulatoru, izdvojen pomoću ejektorske posude, u skladu sa okolinskom dozvolom, odvezen je na deponiju šljake i pepela. Procjenjena količina ovog mulja za 2025. godinu je 64 m³.

U procesu dekarbonizacije (omekšavanja) sirove vode zahvaćene iz rijeke Bosne nastalo je 13.227 m³ 5 %-tnog mulja. Ovaj mulj je transportovan u zgušnjivač mulja koji se nalazi na deponiji šljake i pepela. U zgušnjivaču mulj se zgušnjava na 15 %-tni sadržaj. Dio zamuljene vode iz zgušnjivača je korišten za kvašenje deponije, a dio 15 %-tnog mulja u količini 7.780 m³ je odveden u taložnike. Iz taložnika je na deponiju šljake i pepela odloženo 1.448 m³ 25 %-tnog mulja. Preostala količina od 9.695 m³ vode, u obliku čiste ili blago prljave vode, je vraćena ponovo na postrojenja za tretman otpadnih voda.

Količina tretiranih sanitarno-fekalnih otpadnih voda se obrađuju na postrojenju PUTOX i nakon obrade ispuštaju u rijeku Bosnu, a količina ispuštene vode iznosi 11.593 m³.

Drenažne i oborinske vode sa putnih površina unutar kruga TE Kakanj se ispuštaju, nakon što se tretiraju pomoću 8 instaliranih separatora ulja i masti.

Također, zauljene otpadne vode iz objekata, prije ispuštanja u vodotok rijeke Bosne, se prečišćavaju pomoću dodatna tri separatora zauljenih voda.

Čišćenje separatora ulja i masti se povremeno vrši na način da se prikupljena uljna emulzija pretače u posude, a zatim vrši njeno zbrinavanje od strane ovlaštene firme.

U skladu sa okolinskom dozvolom, mulj (pijesak) iz ovih uređaja se odlaže na deponiju šljake i pepela.

Mjerenje emisija u vode

TE Kakanj putem ovlaštene laboratorije, a u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Službene novine FBiH broj: 26/20 i 96/20), vrši slijedeće mjerenja:

- Mjerenje kvaliteta ispuštene vode sa postrojenja za tretman otpadnih voda
- Mjerenje kvaliteta prerađenih sanitarno-fekalnih voda
- Mjerenje kvaliteta voda iz osam separatora ulja
- Mjerenje kvaliteta vode iz taložnika na depou uglja
- Mjerenje kvaliteta vode Slapničkog potoka ispred i iza deponije

Na osnovu rezultata mjerenja, u periodu nakon juna 2025. godine, svi parametri su u okviru graničnih vrijednosti.

Mjerenje utjecaja TE Kakanj na kvalitet tla (Mjerenje sadržaj pristupačnih oblika teških metala u tlu)

U skladu sa Okolinskom dozvolom, tokom 2025. godine proveden je monitoring pristupačnih oblika teških metala u tlu i drugih parametara u široj okolini termoelektrane. Ovaj monitoring, termoelektrana vrši jednom u pet godina.

U okviru navedenih istraživanja obavljaju se:

- terenska istraživanja,
- laboratorijska istraživanja i
- obrada podataka.

Granične vrijednosti teških metala su određene u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine FBiH", br. 52/09) i Pravilnikom o utvrđivanju dozvoljenih količina štetnih i opasnih materija u zemljištu i metode njihovog ispitivanja (Sl. novine FBiH, br. 96/22).

Na osnovu rezultata provedenih istraživanja ustanovljeno je da na području općine Kakanj nije prisutan povišen sadržaj pristupačnih oblika teških metala, (pristupačni oblici teških metala u tlu su posljedica antropogenog uticaja). Međutim, ustanovljeno je nešto veće prisustvo teških metala koji su sastavni dio tla na područjima mjerenja.

Ovo se odnosi prvenstveno na sadržaj kadmija i nikla. Ustanovljeno je da se teški metali pretežno nalaze u inaktivnom obliku tj. nisu pristupačni biljkama. U zavisnosti od stepena onečišćenja za sve teške metale (osim kadmija i nikla), na svim lokacijama, tlo pripada III klasi – srednje onečišćeno zemljište 50-100 %. S obzirom da je na svim uzorcima stepen onečišćenja za kadmija i nikla preko 100 %, tlo pripada IV klasi – prirodno onečišćeno zemljište preko 100 %.

Mjerenje buke

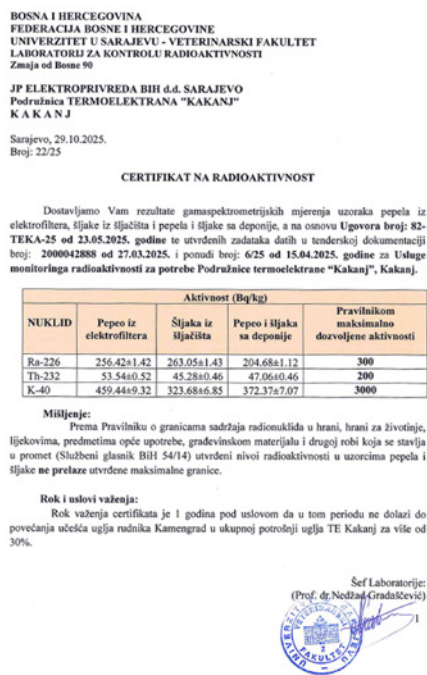
Tokom 2025. godine, TE Kakanj je izvršila mjerenja emisije i nivoa buke u i oko termoelektrane. Mjerenje je uradila firma TQM. Prema rezultatima mjerenja, izmjerene vrijednosti su u okviru graničnih vrijednosti.

Pokazatelji monitoringa radioaktivnosti

Na osnovu dobivenih rezultata istraživanja nivoa prirodnih i fisionih radionuklida u tlu, uglju, zatim u pepelu i šljaci nastaloj u TE Kakanj tokom 2025. godine, dati su slijedeći zaključci:

1. Mjerenja obavljena tokom 2025. godine su pokazala da TE Kakanj pokazuje blagi utjecaj na okoliš u smislu povećanja tehnološki uslovljene prirodne radioaktivnosti, što je i uobičajeno za postrojenja ovoga tipa.
2. Najveća brzina ekspozicione doze gama zračenja izmjerena je na deponiji pepela i šljake ($0.176 \mu\text{Sv/h}$) i 35% je veća od prosječne brzine doze u BiH ($0.135 \mu\text{Sv/h}$), a najmanja uz bunkere šljake ($0.67 \mu\text{Sv/h}$).
3. Nivoi prirodnih radionuklida (U-235, U-238, Th-232, Ra-226 i K-40) u ugljevima, pepelu i šljaci iz postrojenja i pepelu i šljaci koji su deponovani na deponiji, u okvirima su raspona prosječnih vrijednosti ove vrste uzoraka, sa višim nivoima urana i radija u uzorcima uglja rudnika Kamengrad. Najniže vrijednosti ispitivnih radionuklida zabilježeni su u uglju rudnika Banovići.
4. Sadržaj prirodnih radionuklida (U-235, U-238, Th-232, Ra-226 i K-40) u pepelu i šljaci je 3 do 5 puta veći od sadržaja u ugljevima, obračunato na srednje vrijednosti, ali isti ne prelaze utvrđene granične vrijednosti.
5. Tlo u okolini TE Kakanj, nije značajno kontaminirano radionuklidima. Nivo kontaminacije je u blagom trendu opadanja u odnosu na nivo utvrđene prethodnih godina.
6. S obzirom da se u tehnološkom procesu u TE Kakanj koristi ugalj rudnika Kamengrad, sa evidentno višim nivoima urana u odnosu na ostale ugljeve, potrebna je učestalija kontrola procesa proizvodnje, a naročito kontrola nivoa radioaktivnosti ovoga uglja.

Na osnovu provedenih mjerenja dat je certifikat na radioaktivnost šljake i pepela.

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

Na svim lokacijama pogona i postrojenja TE Kakanj, upravljanje otpadom se vrši u skladu sa:

- zakonskim zahtjevima,
- dokumentima sistema okolinskog upravljanja (Standard BAS EN ISO 14001: 2017 – Sistemi okolinskog menadžmenta)
- Planom upravljanja otpadom termoelektrane.

Postupak upravljanja otpadom se vrši u skladu sa važećim Zakonom o upravljanju otpadom i njegovim provedbenim propisima, kao i u skladu sa zahtjevima definisanim važećom okolinskom dozvolom. S tim u vezi, TE kakanj vrši:

- selektivno prikupljanje otpada po vrstama,
- privremeno skladištenje prikupljenog otpada,
- zbrinjavanje opasnog otpada putem ovlaštenih preduzeća,
- isporuku sekundarnih sirovina i drugih vrsta neopasnog otpada ovlaštenim preduzećima
- isporuku šljake i pepela kupcima ovih materijala i
- odlaganje šljake, pepela i muljeva sa tretmana otpadnih voda na deponiju šljake i pepela.

HE na Neretvi

Aktivnosti iz oblasti zaštite zraka

Ispitivanje emisije zagađujućih materija u zrak iz stacionarnog izvora kotlovskog postrojenja za 2025. godinu, u HE na Neretvi izvršeno je u decembru 2025. godine. Mjerenja su provedena u skladu sa zahtjevima propisanog standarda od po tri serije mjerenja i dat je rezultat za sve parametre kao i srednja vrijednost izmjerenih koncentracija. Urađen je Izveštaj o mjerjenju emisije zagađujućih materija u zrak (broj: 513/25 od 25.12.2025. god) od strane „Inspekt-RGH“ d.o.o. Sarajevo. Prema važećoj regulativi svi izmjereni pokazatelji zadovoljavaju kriterije o ekološki prihvatljivom radu odnosno ekološkoj ispravnosti i to:

- Zakonu o zaštiti zraka („Službene novine FBiH“ br.72/24),
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u zrak iz postrojenja za sagorijevanje („Službene novine FBiH“ br. 3/13,92/17);
- Pravilnik o monitoringu emisije zagađujućih materija u zrak („Službene novine FBiH“ br. 9/14, 97/17).

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

HE Jablanica

Za prihvatanje i tretman otpadnih voda pogona HE Jablanica iz mokrih čvorova instalisan je tipski biološki uređaj za prečišćavanje otpadnih voda, (tip SBR_REG_12 kapaciteta 12 ES) na platou strojare. Otpadne vode se nakon prečišćavanja primjenom mehaničko - biološkog procesa ispuštaju u rijeku Dobrinju, koja se ulijeva u rijeku Neretvu. Uzorkovanje otpadne vode pogona HE Jablanica vršeno je dva puta godišnje na mjestu

ispuštanja (maj i decembar 2025. godine). Ispitivanje kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda prema važećoj regulativi izmjereni parametri iz uređaja za prečišćavanje (SBR_REG_12) pogona HE Jablanica u maju mjesecu, nisu zadovoljavali granične vrijednosti emisije otpadnih voda (amonijačni azot i ukupni azot).

Nakon tretiranja otpadnih voda preparatom za uspostavljanje i održavanje biološke aktivnosti SBR uređaja otopinom u pogonu HE Jablanica, izmjereni parametri u decembru mjesecu su zadovoljili granične emisije otpadnih voda, koji se ispuštaju u prirodni recipjent u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Službene novine FBiH“ br.26/20, 96/20, 1/24).

HE Grabovica

Za prihvatanje i tretman otpadnih voda pogona HE Grabovica iz mokrih čvorova i kafe kuhinje, instalisana su dva tipska biološka uređaja za prečišćavanje otpadnih voda (SBR_REG_12 kapaciteta 12 ES, koji je postavljen na lijevoj obali i SBR_REG_08 kapaciteta 8 ES postavljen na desnoj obali rijeke Neretve).

Otpadne vode se nakon prečišćavanja primjenom mehaničko-biološkog procesa, ispuštaju direktno u rijeku Neretvu.

Uzorkovanje otpadne vode pogona HE Grabovica vršeno je dva puta godišnje (maj i decembar mjesec 2025. godine), na mjestu ispuštanja. Ispitivanje kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda prema važećoj regulativi, izmjereni parametri zadovoljavaju granične vrijednosti emisije otpadnih voda koji se ispuštaju u prirodni recipjent, u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Službene novine FBiH“ br.26/20, 96/20, 1/24).

HE Salakovac

Za prihvatanje i tretman otpadnih voda pogona HE Salakovac, izgrađen je tipski biološki uređaj za prečišćavanje otpadnih voda (tip SBR_REG_20 kapaciteta 20 ES), koji je postavljen na slobodnoj površini ispred strojare (brane), na lijevoj obali rijeke Neretve. Otpadne vode se nakon prečišćavanja, primjenom mehaničko-biološkog procesa, ispuštaju direktno u rijeku Neretvu.

Uzorkovanje otpadne vode pogona HE Salakovac vršeno je dva puta na mjestu ispuštanja

(maj i decembar mjesec 2025. godine). Ispitivanje kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda prema važećoj regulativi, izmjereni parametri iz uređaja za prečišćavanje (SBR_REG_20) pogona HE Salakovac u maju mjesecu nisu zadovoljili granične vrijednosti emisija otpadnih voda (HPK, BPK, amonijačni azot, ukupni azot, ukupni fosfor i taložne tvari).

Nakon tretiranja otpadnih voda preparatom za uspostavljanje i održavanje biološke aktivnosti SBR uređaja, otopinom u pogonu HE Salakovac, izmjereni parametri u decembru mjesecu su zadovoljili granične emisije otpadnih voda, koje se ispuštaju u prirodni recipjent, a u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Službene novine FBiH“ br.26/20, 96/20, 1/24).

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

U HE na Neretvi, u skladu sa zakonskim zahtjevima, dokumentima Sistema okolinskog upravljanja i planova upravljanja otpadom HE na Neretvi, na lokaciji svih pogona, vršen je stalni monitoring upravljanja otpadom. Sve vrste nastalog otpada su se prikupljale, selektirale i privremeno deponovale u privremenom skladištu otpada pogona HE na Neretvi, kao i u centralnom privremenom skladištu otpada HE Jablanica.

Sektor za obnovljive izvore

Pogon Sarajevo

Stupanjem na snagu Odluke o izmjenama i dopunama Sistematizacije radnih mjesta, broj U-01-18403-1/25-163./15.a. od 27.05.2025., mHE “Osanica 1” u Goraždu, organizaciono pripada Podružnici „Hidroelektrane na Neretvi“, Jablanica – Pogon Obnovljivi izvori energije, Radna jedinica Sarajevo. Elektroenergetski objekat mHE “Osanica 1” u Goraždu je sa dva generatora svaki snage od 540 kVA. Projektovana srednja godišnja proizvodnja električne energije je 4,75 GWh. Zbog sušnih perioda u toku ljetnih mjeseci i obavezujućeg ispuštanja ekološki prihvatljivog protoka na zahvatu brane, ne ostvaruje se u potpunosti projektovana srednja godišnja proizvodnja.

Brana „Bogatići“ Trnovo

Stupanjem na snagu Odluke o izmjenama i dopunama Sistematizacije radnih mjesta, broj U-01-18403-1/25-163./15.a. od 27.05.2025., Brana „Bogatići“ u Trnovu organizaciono pripada Podružnici „Hidroelektrane na Neretvi“, Jablanica – Pogon Obnovljivi izvori energije, Radna jedinica Sarajevo. Brana „Bogatići“ je sastavni dio hidroenergetskog objekta hidroelektrane „Bogatići Nova“, “Obnovljivi izvori električne energije

Bogatići i Mesići” d.o.o. Pale, koja je proizvodni kapacitet električne energije, na bazi iskorištenja hidropotencijala rijeke Željeznice. Instalirana snaga elektrane je 2x5000 kVA. Hidroelektrana pripada grupi derivacionih hidroelektrana, koje iskorištavaju kinetičku i potencijalnu energiju vode, kao i energiju pritiska. Akumulacioni bazen je formiran u prirodnom koritu i obalnom pojasu rijeke Željeznice. Sa čeonih strana se nalazi pregradni profil, odnosno brana sa ustavom i protočnim poljima. Bazen puni prirodni dotok vode rijeke Željeznice. Postrojenje brana „Bogatići“ sastoji se iz sljedećih tehničko-tehnoloških cjelina:

- akumulacioni bazen sa branom,
- ulazna građevina tunela i
- pogonski sistem za branu.

U 2025. godini ostvarena je proizvodnja od 30,987 GWh, od čega Javnom preduzeću Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo pripada 28 % od ukupne proizvodnje.

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

Osmatranje mHE Osanica 1 vrši se u skladu sa: tehničkim preporukama, usvojenim iskustvima za rad objekata ovog tipa i namjene, kao i načinom održavanja objekta. Sve aktivnosti i zapažanja se evidentiraju u knjige. U slučaju pojave nepredviđenih situacija, koje mogu da ugroze rad objekta, poduzimaju se dodatne aktivnosti u skladu sa unutrašnjim planom intervencija.

Revitalizacija mHE Osanica 1 sa aspekta smanjenja eventualnih negativnih uticaja na okoliš, su predviđena višegodišnjim Planom. Održavanje opreme i uređaja pogona vrši se kroz tekuće i investiciono održavanje.

Pogon Bihać

Pogon Bihać nadležan je za upravljanje HE Una Kostela, mHE Krušnica i mHE Bihać.

Rješenjem FERK-a (Akt broj: UP1-06-13-1-64-18/22, dana 13.12.2022. godine) izdata je Dozvola za rad za proizvodnju električne energije za pogone HE Una Kostela, mHE Krušnica i mHE Bihać.

Redovna godišnja revizija HE Una Kostela, obavljena je u skladu sa Planom godišnje revizije opreme u pogonima za proizvodnju električne energije.

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

Osmatranje vodoprivrednog objekta vrši se u skladu sa tehničkim preporukama, usvojenim iskustvima za rad objekata ovog tipa i namjene, kao i u skladu sa načinom održavanja objekta. Za svakodnevno osmatranje i vizuelni pregled vodoprivrednog objekta zaduženo je osoblje hidroelektrane, kao i radnici na obezbjeđenju objekata. Sve aktivnosti i zapažanja se evidentiraju u knjige. U slučaju pojave nepredviđenih situacija, koje mogu da ugroze rad objekta, poduzimaju se dodatne aktivnosti u skladu sa unutrašnjim planom intervencija.

Kontrola nad dotokom i korištenjem vode u HE Una Kostela je u funkciji programskog vođenja vodoprivrednog objekta, a time i mjerenja nivoa vode na ulaznoj građevini. Ovim načinom se obezbjeđuje i održava ekološki prihvatljiv protok, na brani od 2 m³/sec, u uslovima manjeg proticaja rijeke Une od instalisanog protoka elektrane od 88 m³/sec. Ova mjerenja i praćenja podataka se vrše kontinuirano, elektronski uz pomoću instalisanih mjernih sonde na zahvatu vode, vodnoj komori i donjoj vodi. Također, postoji i vizuelizacija protoka rijekom Unom i dotoka vode kroz tunel prema turbinama, pri čemu operater elektrane ima stalni uvid nad ovim veličinama i njihov uticaj na režim voda. Podaci koji se prate i dobijaju, svakodnevno se unose u Knjigu protoka.

Uzimajući u obzir laboratorijske analize kvaliteta vode rijeke Une u zoni pogona, može se konstatovati da se koncentracija vodonikovih jona pH kreće od 7,2-7,8, sadržaj O₂ rastvorenog u 1 l vode kreće se od 4,8-10,7 ml/l i povećava se uzvodno.

Mala hidroelektrana Krušnica ima sistem monitoringa vode kao i mala hidroelektrana Bihać, čime se prate nivoi vode u uzvodno i nizvodno od pogona.

Radovi na vodozahvatima, revizija postrojena

Redovna godišnja revizija HE „Una“, Kostela obavljena je u skladu sa dokumentima: „Plan godišnje revizije opreme u pogonima za proizvodnju električne energije“. Radovi na godišnjoj reviziji opreme i agregata u HE „Una“, Kostela, izvršena su u periodu od 22.07. do 17.10. 2025. godine.

Plan revizije se sprovodi u skladu s dokumentima koji su urađeni posebno za svaku od hidroelektrana, i to prema Programu radova. Program radova obuhvata radove na agregatima i opremi na kojoj će se obaviti detaljna godišnja revizija, u skladu s tehničkim uputstvima i preporukama proizvođača opreme, tehničkim propisima i standardima, internim pravilnicima i tehničkim procedurama vezanim za održavanje opreme.

Revizija HE Una Kostela obavljena je u skladu sa dosadašnjom praksom, u periodu niske hidrologije, odnosno minimalne hidrologije u periodu od 22.07.2025. – 26.11.2025. godine.

Radovi na redovnom održavanju i sprovođenju poslova godišnje revizije su obavljani od strane radnika na održavanju i smjenskog osoblja. Zbog kvara na turbinskoj kapi radnog kola agregata 2, aktivnosti godišnje revizije opreme i agregata su se odvijali sa znatnim poteškoćama i van planirane dinamike.

U mHE Krušnica, zbog nedostatka radnika nije obavljena redovna godišnja revizija hidroelektrane.

Pogon Tuzla

Pogon Tuzla nadležan je za upravljanje mHE Modrac u Lukavcu, i mHE Sniježnica u Teočaku.

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

Mala hidroelektrana Modrac posjeduje Rješenje o vodnoj dozvoli (Akt broj: 04/1-11-21-10882/22, dana 25.04.2022. godine), izdato od strane nadležnog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, sa rokom važenja od 5 (pet) godina, do 25.04.2027. godine.

Kao obaveza iz Vodne dozvole, redovno se provode aktivnosti kontrola kvaliteta vode u hidroakumulaciji Sniježnica, ažuriranje Plana pogona brane i hidroakumulacije Sniježnica, te tehničko osmatranje brane Sniježnica sa interpretacijom rezultata, izrada Programa monitoringa radi praćenja utvrđenog ekološki prihvatljivog protoka na jezeru Sniježnica, novelacija i dopuna Elaborata o određivanju ekološki prihvatljivog protoka na jezeru Sniježnica, revizija interpretacije rezultata tehničkog osmatranja brane Sniježnica. Završena je i izgradnja ekološke septičke jame za Pogonsku zgradu na brani Sniježnica.

Elektro distribucija Sarajevo

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

U okviru Elektro distribucije Sarajevo (u nastavku ED Sarajevo) nakon izgradnje, rekonstrukcije i pribavljanja potrebnih dozvola, u funkciji su skladišta za privremeno skladištenje otpada Azići (Kanton Sarajevo) i Vitkovići (Bosansko-podrinjski kanton Goražde).

Kontinuirano se, prema nadležnom ministarstvu, vrši izvještavanje o ispunjenju uslova iz dozvole za upravljanje otpadom za objekat skladišta za privremeno skladištenje otpada Azići.

ED Sarajevo je, od 2021. godine, registrovana u Informacioni sistem upravljanja otpadom Federacije BiH, te u zakonski propisanom roku vrši unošenje podataka o nastalom otpadu.

U 2025. godini realizovan je drugi i treći pojedinačni ugovor za uslugu zbrinjavanja opasnog otpada po okvirnom sporazumu zaključenom na period 2023-2025 godine. Novi ugovor za uslugu zbrinjavanja opasnog otpada zaključen je u septembru 2025. godine sa Kemeko-BH d.o.o. Lukavac na period od dvanaest (12) mjeseci.

Krajem 2025. godine objavljen je Javni poziv za prikupljanje ponuda za prodaju otpada prikupljenog u Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, Podružnica „Elektro distribucija“, Sarajevo. U februaru 2026. godine izrađena je odluka o izboru.

Odbačenu električnu i elektronsku opremu u 2025. godini Podružnica je dva (2) puta predala na preradu i zbrinjavanje operateru sistema upravljanja električnim i elektronskim otpadom, Društvu ZEOS eko-sistem d.o.o. Sarajevo. Sakupljač, ovlašten od strane operatera sistema, bio je Harex d.o.o. Sarajevo.

Tokom 2025. godine nastavljena je implementacija UNDP projekta, „Okolinski prihvatljivo upravljanje postojećim organskim zagađujućim materijama (POPs) u industrijskom i sektoru upravljanja otpadom u Bosni i Hercegovini“, kroz UNEP projekat, Child 1.1 „Smanjenje zagađenja od štetnih hemikalija i otpada u mediteranskim žarištima i praćenje napretka prema postizanju ciljeva“, finansiran od strane GEF-a „Program Mediteranskog

mora (MedProgram): Obezbjedenje zaštite okoliša“. Podružnica je u okviru navedenog projekta prijavila za zbrinjavanje opremu koja sadrži PCB. U martu 2025. godine od strane predstavnika UNEP/MAP projekta (Med Programme) dostavljena je informacija da je objavljen međunarodni tender za odabir kompanije koja će vršiti zbrinjavanje PCB otpada. Također, u martu 2025. godine u okviru završne evaluacije POPs projekta obavljena je još jedna posjeta Podružnici. U oktobru 2025. godine održan je sastanak i prezentovana informacija da je izvršen odabir kompanije koja će vršiti zbrinjavanje PCB otpada. Odabrana je grčka kompanija Polyeco S.A. sa podugovorenom firmom Kemeko-BH iz Bosne i Hercegovine i firmom Tredi iz Francuske. Procjenjuju da bi preuzimanje opreme trebalo da bude u 2026. godini. Prethodno će biti dostavljen plan preuzimanja opreme.

U 2025. godini nabavljena su sredstva za zaštitu okoline (apsorbensi).

Na mHE „Osanica 1“ provedeno je redovno čišćenje korita rijeke Osanica i održavanje vodozahvata. Prikupljeno je cca 25 kg plutajućeg otpada koji je zbrinut na adekvatan način.

Elektrodistribucija Tuzla

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

Elektrodistribucija Tuzla kontinuirano vrši nadzor nad hvatačima ulja (separatorima), ispituje kvalitet vode na izlazu iz separatore, te se po potrebi isti servisiraju i održavaju, a nastali mulj zbrinjava u skladu sa zakonskim propisima.

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

Kontinuirano se ugovara usluga zbrinjavanja opasnog otpada i prodaje sekundarnih sirovina i otpadnih materijala.

Realizovana je redovna kontrola mjera provođenja zaštite okoline na terenu, uz kontrolu provođenja mjera zaštite na radu i protiv požarna zaštita, radi preventivnog djelovanja i sprečavanja nastanka zagađenja i neadekvatnog postupanja sa otpadom.

Elektrodistribucija Zenica

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

U novembru 2025. godine pokrenut je postupak prodaje sekundarnih sirovina i otpadnih materijala i ukupnoj količina od 40.238,000 kg. Realizacija tj. prodaja očekuje se u maju 2026. godine.

U 2025. godini nije bilo predaje opasnog otpada s obzirom da je u 2024. godini predat elektronski otpad ovlaštenom operateru sistema za prikupljanje električnog i elektronskog otpada (C.I.B.O.S. d.o.o. Sarajevo Podružnica Zenica), uz izdavanje Pratećeg lista za električni i elektronski otpad (olovne baterije - 802 kg) broj: 01-1/24 od 28.11.2024. godine.

Elektrodistribucija Bihać

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

Upravljanje otpadom u Podružnici „Elektrodistribucija“, Bihać odnosi se na aktivnosti prikupljanja, transporta, selektiranja, evidentiranja i privremenog skladištenja na okolinski prihvatljiv način, do predaje na preradu ili zbrinjavanje ovlaštenim pravnim licima za upravljanje neopasnim i opasnim otpadom. U Podružnici su u funkciji priručna skladišta za privremeno skladištenje otpada (sekundarne sirovine) po PJD, te dio prostora u Centralnom skladištu elektrodistribucije Bihać u Bihaću (opasni otpad).

Nastavljene su aktivnosti na izgradnji skladišta za privremeno skladištenje otpada. U decembru 2025. godine, Služba za urbanističko planiranje, građenje, imovinsko-pravne i geodetske poslove Grada Bihaća, dala je urbanističku saglasnost za promjenu namjene dijela objekta, poluotvorenog skladišta, garaže i radionice, unutar kompleksa poslovnih objekata, iz prostora namjene garaže i radionice u prostor skladišta za privremeno odlaganje otpada.

Nakon realizacije projekta izgradnje i pribavljanja potrebnih dozvola, odlaganje prvenstveno opasnog otpada, u Podružnici „Elektrodistribucija“, Bihać biti će u potpunosti u skladu sa zakonskim zahtjevima.

Podružnica „Elektrodistribucija“, Bihać je od 2021. godine registrovana u Informacioni

sistem upravljanja otpadom Federacije BiH, te u zakonski propisanom roku vrši unošenje podataka o nastalom otpadu Podružnice.

Elektrodistribucija Mostar

Aktivnosti iz oblasti zaštite voda

Elektrodistribucija Mostar (u nastavku ED Mostar), u skladu sa propisima, kontinuirano vrši nadzor nad ispravnošću uljnih jama u zidanim TS-cama 35/10 kV i 20(10)/04 kV i po potrebi se interveniše na istim.

Aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom

Kontinuirano se ugovara usluga zbrinjavanja opasnog otpada i prodaje sekundarnih sirovina i otpadnih materijala.

4. Poribljevanje

HE na Neretvi

U 2025. godini, HEN je planirala sredstva za realizaciju obaveze nabavke riblje mladi/ribe za potrebe poribljavanja ribolovnih područja Prozor-Rama, Konjic, Jablanica i Mostar u skladu sa Članom 35. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH (Službene novine FBiH, broj: 64/04).

Shodno Godišnjim programima unaprjeđenja ribarstva koji su dostavila Udruženja ribara, izvršena je nabavka alohtonih vrsta riblje mladi/riba za poribljavanje; šaran i kalifornijska pastrmka.

ED Sarajevo

Godišnje poribljavanje rijeke Osanica u Goraždu (objekat mHE Osanica 1) izvršeno je prema potpisanom Ugovoru.

ED Tuzla

Prema Ribarskoj osnovi Udruženja ribara urađeno je poribljavanje hidroakumulacije Sniježnica potrebnom količinom i vrstom riblje mladi/ribe.

ED Bihać

Sa ciljem ispunjenja obaveza iz Sporazuma o unaprjeđenju ribljeg fonda u slivu rijeke Une, Sporazuma o unaprjeđenju ribljeg fonda u slivu rijeke Krušnice, zakonskih obaveza propisanih Zakonom o slatkovodnom ribarstvu FBiH (Službene novine FBiH br.64/04), te Godišnjih programa o unaprjeđenju ribarstva za 2025. godinu, izvršeno je poribljavanje Ribolovnog područja 4. ribolovna zona 4.2. Una Bihać i Ribolovnog područja 5. Ribolovna zona 5.1. – Krušnica, Bosanska Krupa.

Obaveza po osnovu Sporazuma o unaprjeđenju ribljeg fonda u slivu rijeke Krušnice je participacija od 60% u izvršenom godišnjem poribljavanju sliva rijeke Krušnice, što je srazmjerno procijenjenoj šteti koja se nanosi prirodnoj ravnoteži tog ekosistema i ribljeg fonda radom i održavanjem mHE „Krušnica“ Bosanska Krupa.

Obaveza po osnovu Sporazuma o unaprjeđenju ribljeg fonda u slivu rijeke Une iz novembra 2019. godine je finansiranje poribljavanja rijeke Une u iznosu od 90 000 komada riblje mladi potočne pastrmke uzrasta 10 – 15 cm u periodu zakonskog važenja Ribarske osnove od 5 (pet) godina.

5. Proizvedene količine otpada u okviru JP EPBiH

Radi usklađenosti sa zakonskim zahtjevima iz oblasti upravljanja otpadom, u svim podružnicama JP EPBiH uspostavljeni su odgovarajući mehanizmi za upravljanje otpadom i doneseni planovi upravljanja otpadom. Sve količine prikupljenog otpada preuzimaju ovlašteni operateri, koji osiguravaju njegovo prikupljanje, transport, obradu i konačno zbrinjavanje u skladu s važećim propisima.

Neopasni otpad

U okviru JP EPBiH proizvedeno je ukupno 2.357,709 t neopasnog otpada.

U TE Tuzla je proizvedeno 1.516,33 t, u TE Kakanj 528,16 t, a u HE na Neretvi 5,86 t.

U ED Sarajevo, ED Tuzla, ED Zenica, ED Travnik, ED Bihać i ED Mostar proizvedeno je ukupno 307,361 t.

Produkti procesa (šljaka i pepeo) iz proizvodnog procesa

Ukupna količina produkata procesa nastalih u TE Tuzla i TE Kakanj iznosi 1.118.809 t, od čega je isporučeno 721.775 t, a ostatak je odložen na deponije produkata procesa.

Opasni otpad

Ukupna količina opasnog otpada JP EPBiH je 89,174 t.

U TE Tuzla je proizvedeno 48,1 t, u TE Kakanj 8,29 t i u HE na Neretvi 2,812 t.

U ED Sarajevo, ED Tuzla, ED Zenica, ED Travnik, ED Bihać i ED Mostar proizvedeno je ukupno 29,972 t.

6. Upotreba transformatorskog ulja u elektrodistribucijama

ED Sarajevo

U toku procesa redovnog remonta i održavanja transformatorskih stanica i transformatora, na području Kantona Sarajevo i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, u 2025. godini utrošeno je 8.453,9 kg nehloriranih mineralnih ulja za izolaciju i prenos toplote (u 2025. godini utrošeno više ulja za 79,3 % u odnosu na 2024. godinu).

ED Bihać

Podružnica „Elektrodistribucija“, Bihać, ne posjeduje radionicu za remont transformatora.

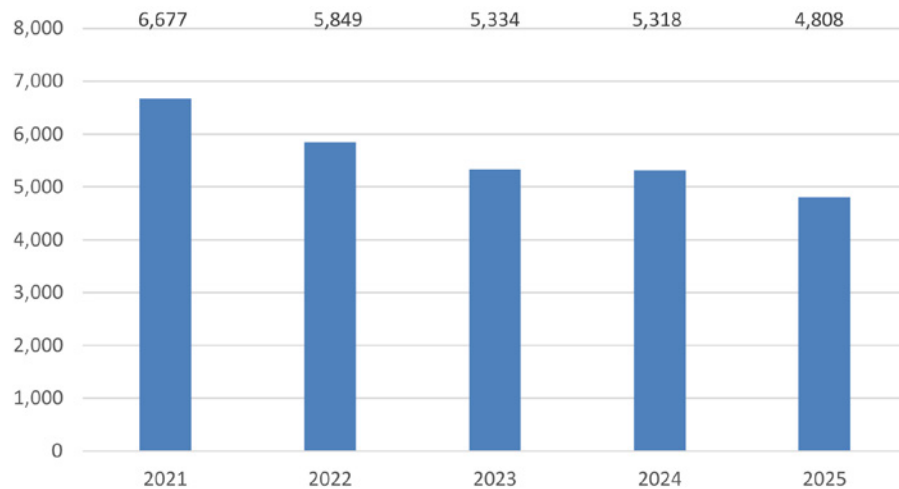
U toku redovnog procesa, odnosno obavljanja poslova održavanja transformatora i maloljnih prekidača unutar Sektora OMiP vršene su dopune elektroizolacionog trafo ulja, te je utrošeno 1.125 l, što je na nivou prošlogodišnjeg utroška (cca. 29 % više u odnosu na 2024. godinu). U Službi transporta koriste se motorna hidraulična ulja i antifriz. Kod novih vozila, koja se redovno servisiraju zamjena ulja se vrši u ovlaštenom servisu. Zamjena ulja kod radnih mašina vrši se također u servisu. Rabljeno ulje se privremeno odlaže i također priprema za konačno zbrinjavanje. Nisu evidentirani slučajevi da je dolazilo do nekontrolisanog izlivanja ulja.

U Djelatnosti proizvodnja električne energije, Pogon Bihać u sklopu procesa proizvodnje i održavanja energetskih postrojenja u hidroelektranama, koristi biorazgradiva hidraulična ulja (HD 68) i masti (LIS 2).

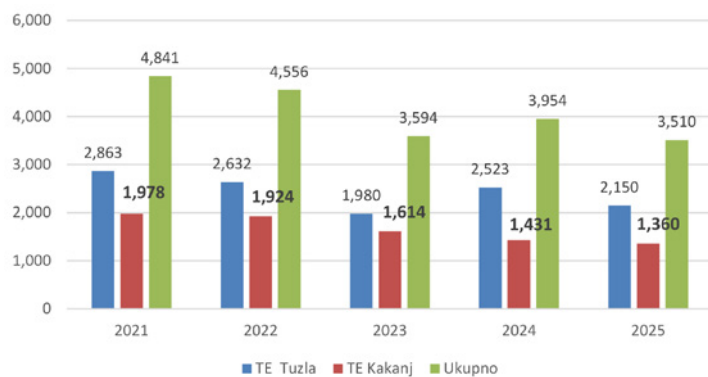
7. Trend pokazatelja utjecaja na okoliš za period 2021. – 2025. godina

Dijagram 2. Ukupna proizvodnja električne energije u objektima JP EPBiH za period 2021. – 2025. godina (GWh)

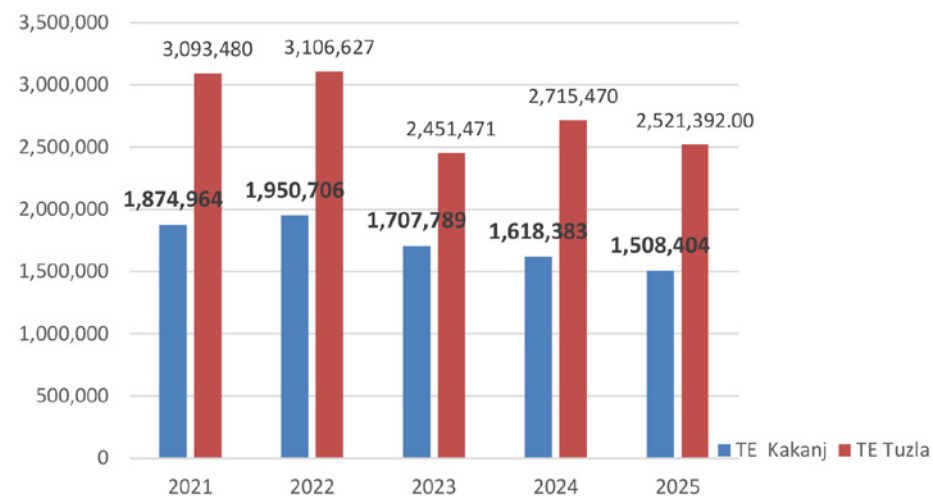

TE „Tuzla“ i TE „Kakanj“

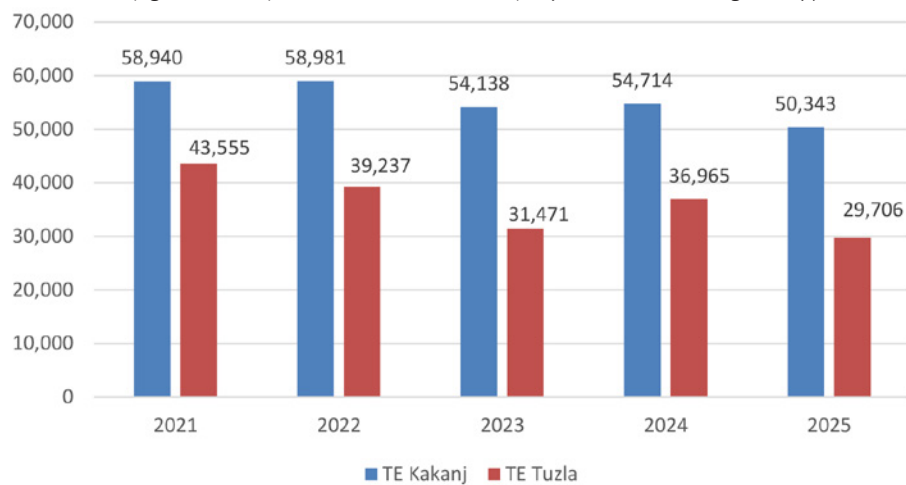
Dijagram 3. Proizvodnja električne energije u TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021.–2025. godina (GWh)

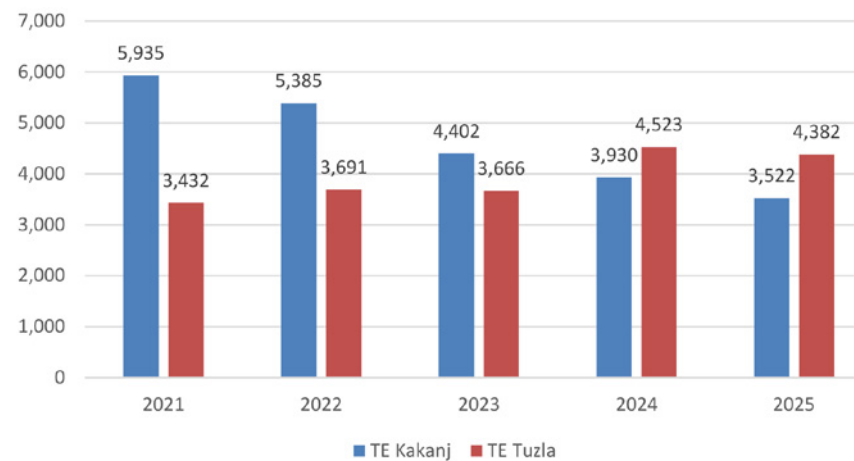
Dijagram 4. Potrošnja uglja u TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021. – 2025. godina (t)

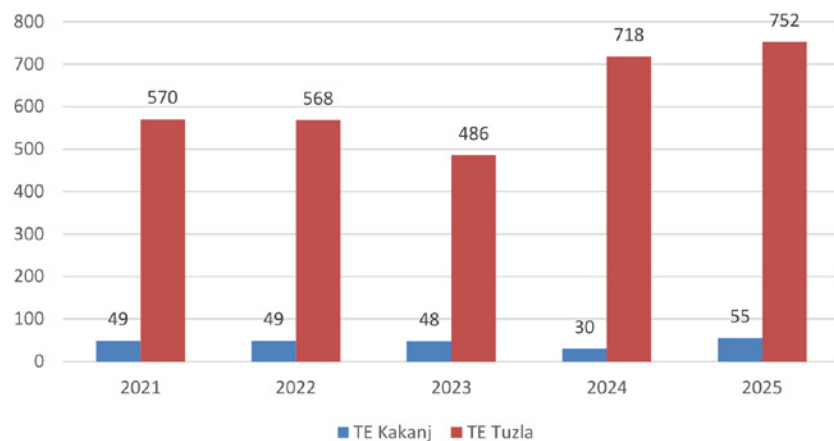
Dijagram 5. Emisija SO₂ iz TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021. – 2025. godina (t)

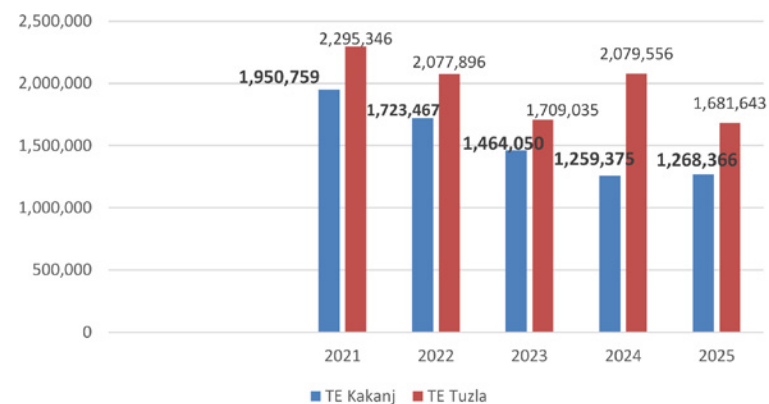
Dijagram 6. Emisija NO_x iz TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021. – 2025. godina (t)

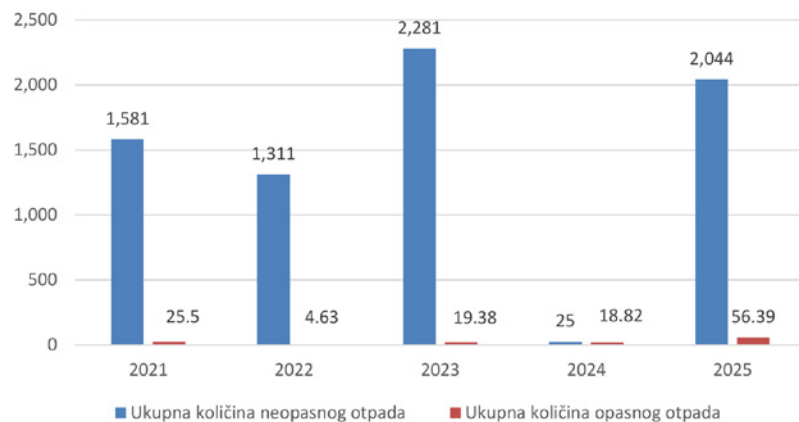
Dijagram 7. Emisija čvrstih čestica iz TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021. – 2025. godina (t)

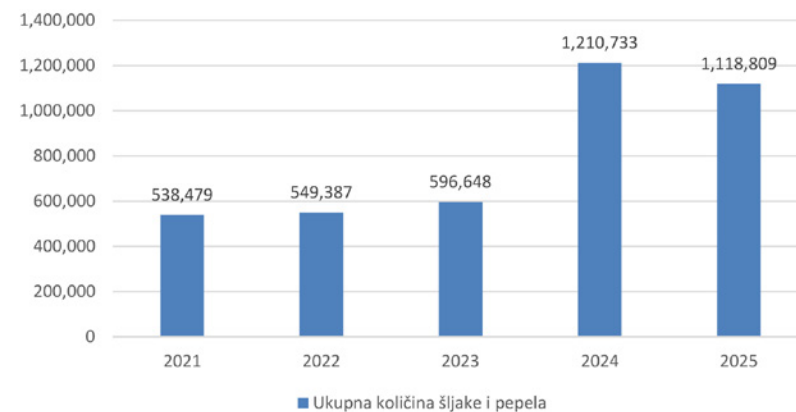
Dijagram 8. Emisija CO₂ iz TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021. – 2025. godina

Dijagram 9. Ukupna količina neopasnog i opasnog otpada* u TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021. – 2025. godina (t)

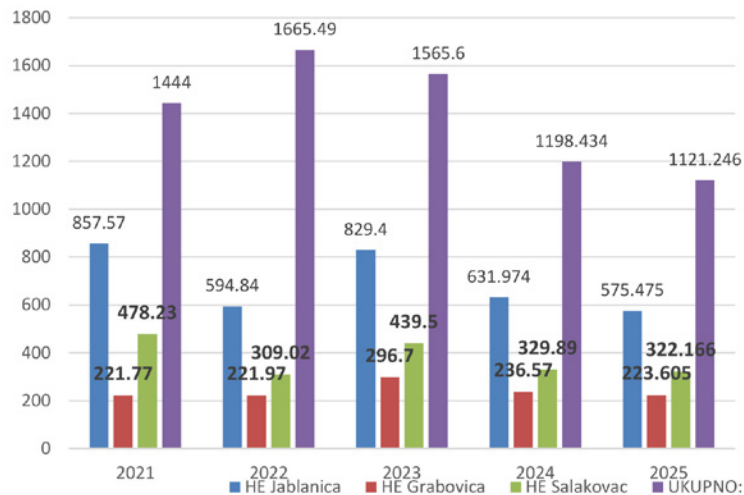

Dijagram 10. Ukupna količina isporučene šljake i pepela u TE Tuzla i TE Kakanj za period 2021. – 2025. godina (t)

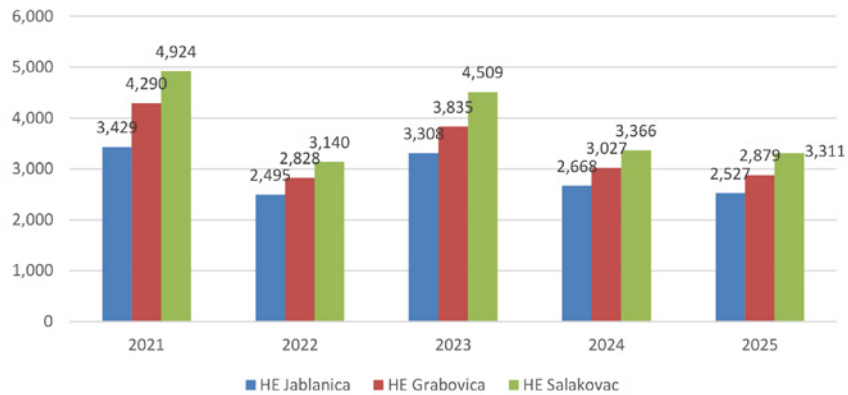

Hidroelektrane na Neretvi

Dijagram 11. Proizvodnja električne energije u hidroelektranama na Neretvi za period 2021. – 2025. godina (GWh)

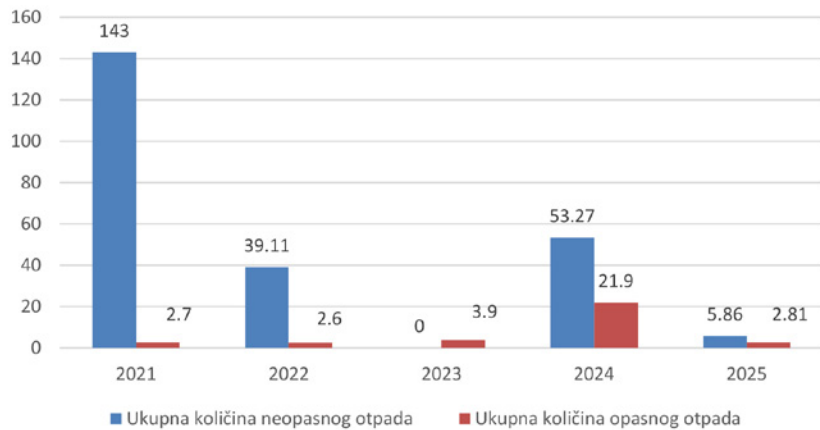

Dijagram 12. Iskorištena količina vode za proizvodnju električne energije u hidroelektranama na Neretvi za period 2021. – 2025. godina (miliona m³)

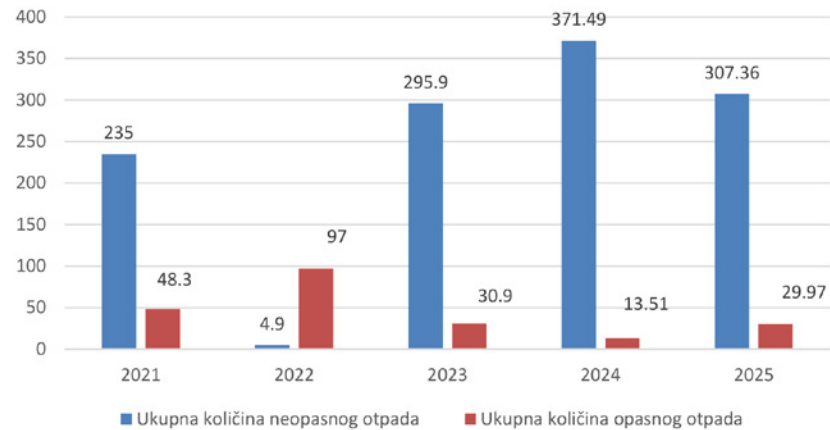

Elektrodistribucije

Dijagram 13. Ukupna količina neopasnog i opasnog otpada* u Hidroelektranama na Neretvi period 2021. – 2025. godina (t)

Dijagram 14. Ukupna količina neopasnog i opasnog otpada* u elektrodistribucijama: Sarajevo, Tuzla, Bihać, Zenica, Travnik i Mostar, za period 2021. - 2025. godina (t)

8. Realizacija uslova iz okolinskih i vodnih dozvola

Termoelektrane

TE Tuzla i TE Kakanj provode sve naložene mjere iz važećih okolišnih i vodnih dozvola, u sklopu svojih redovnih poslovnih aktivnosti.

TE Tuzla

Realizacija uslova iz okolinske dozvole

TE Tuzla posjeduje pravosnažno Rješenje o okolinskoj dozvoli (Akt broj: UPI 05/2-02-19-5-242/21 MK, dana 01.08.2022. godine), izdato od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. U cilju provođenja uslova iz Okolinske dozvole, TE Tuzla je izradila Plan aktivnosti.

Okolinskom dozvolom su propisane:

- opšte mjere za zaštitu zraka, tla, voda, biljnog i životinjskog svijeta,
- mjere za sprječavanje i minimiziranje emisija u zrak,
- mjere za sprječavanje i minimiziranje nastanka otpada i
- mjere prevencije zagađivanja okoliša odlaganjem produkata procesa na odlagalište.

Iz propisanih mjera, izdvojeno je kako slijedi:

- provoditi kontrolu kvaliteta nabavljenog uglja i tečnih energenata,
- izbjegavati nabavke različitih vrsta i asortimana uglja za TE „Tuzla“, te vršiti izjednačavanje svih karakteristika kvalitete uglja u cilju postizanja efekata energetske efikasnosti kotlovskog postrojenja i osiguranja stabilnosti emisija pojedinih polutanata,
- poboljšati kvalitet uglja, te zahtijevati da se u postupku eksploatacije uglja poduzmu dodatne mjere i smanji sadržaj čiste jalovine u uglju,
- postupkom eksploatacije uticati na smanjenje sadržaja pepela u nabavljenom uglju, povećati energetske efikasnost u cilju smanjenja potrošnje uglja, a posljedično i smanjenja produkcije šljake i pepela,
- ograničiti sadržaj sumpora u tečnim energentima (gorivo za potpalu i podršku sagorijevanja) tipa lako lož ulje i srednje teško ulje (mazut), do max. 1%,
- poboljšati operativno upravljanje i održavanje postrojenja,
- optimizirati postojeća tehnološko-tehnička rješenja, u svrhu smanjenja parametara

zagađivanja zraka,

- povećati učestalost kontrolnih ili preventivnih tehničkih pregleda postrojenja i
- povećati plasman šljake i pepela u građevinsku industriju.

Obnovljenom okolinskom dozvolom, dozvoljeno je da TE „Tuzla“ može spaljivati rabljena mineralna ulja (I i II kategorije ulja nastalih u procesu održavanja postrojenja TE „Tuzla“), koja ispunjavaju zahtjeve instalacija lož ulja i mazuta, u kotlovima Termoelektrane.

U skladu sa važećim propisima, dostavljeni su svi potrebni izvještaji nadležnim institucijama (Mjesečni izvještaj o validaciji mjernih podataka emisije zagađujućih materija u zrak, Godišnji izvještaj o kontinuiranim mjerjenjima emisija, Izvještaj o količinama nastalog otpada (aplikacija Fonda za okoliš), Izvještaj o provjeri ispravnosti monitoringa u skladu sa AST-BAS EN 14181 i QAL2-BAS EN 14181, unos zahtjevanih podataka u aplikaciju PRTR za Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Izvještaj o vanrednim mjerjenjima emisija u zrak, Izvještaj o radioaktivnosti u procesu proizvodnje i u bližoj okolini TE Tuzla, Izvještaj o analizama tla, vode. Kontinuirano se obavještavalo Federalno ministarstvo okoliša i turizma o nastalim značajnijim promjenama u radu postrojenja.

Realizacija uslova iz vodne dozvole:

- završen je Idejni projekat tretmana svih otpadnih voda i izvršena je stručna revizija istog,
- u postupku je ishodovanje urbanističke saglasnosti za izgradnju tretmana otpadnih voda,
- na osnovu dopisa br: 05/02-19-651/24, upućenog od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma, informisni smo da nije potrebno ishodovanje okolinske dozvole za izgradnju tretmana otpadnih voda,
- na osnovu odluke Direkcije Društva JP EP BiH, razdvojene su aktivnosti izrade Glavnog projekta i izgradnje postrojenja.
- pokrenut je postupak Javne nabavke za realizaciju izrade Glavnog projekta.

TE Kakanj

TE Kakanj posjeduje pravosnažno Rješenje o okolinskoj dozvoli (Akt broj: UPI 05/2-02-19-5-185/21 MK, dana 22.08.2022. godine) izdato od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Okolinska dozvola je na snazi do 22.08.2027. godine. Po dobijanju rješenja, imenovan je Stručni tim za praćenje realizacije obaveza iz dozvole.

Okolinskom dozvolom su propisane:

- opšte mjere za zaštitu zraka, tla, voda, biljnog i životinjskog svijeta,
- mjere za sprječavanje i minimiziranje emisija u zrak,
- mjere za sprječavanje i minimiziranje nastanka otpada i
- mjere prevencije zagađivanja okoliša odlaganjem šljake i pepela na odlagalište.

Iz propisanih mjera izdvojeno je kako slijedi:

- kvašenje deponije produkata procesa po potrebi,
- kvašenje depoa uglja vršeno po potrebi,
- privremena upotreba dimnjaka visine 100 metara završena 27.11.2025, o čemu je obavješteno Federalno ministarstvo okoliša i turizma, redovno održavan sistem otprašivanja na silosima pepela,
- urađena odvodnja Dubokog potoka u Slapnički potok,
- započeta realizacija izrade glavnog projekta sanacije oštećenja kolektora Slapničkog potoka,
- u okviru I faze rekultivacije deponije rekultivirano 3,5 ha prostora deponije,
- u okviru II faze, na površini od cca. 2 ha završena je tehnička rekultivacija deponije,
- ugovorena nova faza rekultivacije prostora deponije, na kojem je trajno završeno odlaganje šljake i pepela,
- završen dio eksproprijacije zemljišta oko deponije,
- produžen transporter za odlaganje šljake i pepela,
- proveden Plan upravljanja otpadom,
- redovno realizovano primarno upravljanje otpadom i njegovo zbrinjavanje u termoelektrani,
- realizovane preventivne mjere iz Plana sprječavanja nesreća većih razmjera,
- redovno servisirana mjerila emisije zagađujućih materija,
- redovno analizirani ugljevi,
- kontinuirano praćen proces sagorjevanja uglja u kotlovima,
- kontinuirano praćen rad hibridnih filtera, kao i vrećastih filtera na silosima pepela,
- provedene korektivne mjere u cilju održavanja ispravnosti postrojenja,
- redovno praćeni podaci o mjerenju emisija u zrak,
- redovno servisirana mjerila emisije zagađujućih materija u zrak blokova 5, 6 i 7,
- realizovano provođenje kontrole kvaliteta uglja i tečnih energenata,
- za vrijeme trajanja epizoda zagađenosti zraka u Kaknju, koje su proglašene tokom oktobra i decembra mjeseca 2025. godine, termoelektrana je primjenjivala Plan

interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kaknju,

- realizovana nabavke lož-ulja (gorivo za potpalu), sa sadržajem sumpora do max 1%,
- u skladu sa mogućnostima, djelimično realizovano poboljšanje operativnog upravljanja i održavanja pogona i postrojenja – gdje je prednost data režimima i proizvodnim jedinicama sa manjom emisijom polutanata u zrak,
- redovno praćen rad hibridnih filtera,
- redovno održavani sistemi hlađenja i podmazivanja na turboagregatima blokova 5, 6 i 7,
- redovno održavane uljne jame transformatora,
- poduzete korektivne akcije za svođenje potrošnje sirove vode i kvalitetnih karakteristika ispuštenih otpadnih voda u dozvoljenim granicama,
- za različite radne režime bloka optimizirana potrošnja sirove vode za gašenje šljake (regulacija kapaciteta pumpi sirove vode),
- otpadne vode iz postrojenja hemijske pripreme vode, usmjeravaju se u postrojenje za tretman otpadnih voda,
- realizovana prodaja šljake i pepela građevinskoj industriji,
- u toku realizacija Ugovora o izgradnji postrojenja odsumporavanja dimnih plinova blokova 6 i 7,
- u toku postupak nabavke za uspostavljanje mjernog mjesta za monitoring kvaliteta zraka,
- izvršena antikorozivna zaštita unutrašnjeg plašta dimnjaka 300 m,
- objavljen tender za projektovanje i realizaciju projekta denitrifikacije dimnih plinova na blokovima 6 i 7,
- praćeni parametri kvaliteta tehnoloških otpadnih voda,
- u okviru graničnih vrijednosti doveden je sadržaj štetnih materija u vodi Slapničkog potoka,
- izvršeno mjerenje nivoa buke radi praćenja i kontrolisanja uticaja buke, prema standardu BAS ISO 17025:2005 i odredbama Zakona o zaštiti od buke, a vrednovanje buke se vrši prema međunarodnim standardima ISO 1996/1, 1996/2 i 1996/3, BAS ISO 9612 i BAS EN 60804.

U skladu sa važećim propisima, dostavljeni su svi potrebni izvještaje nadležnim institucijama (Izvještaj o okolišu, Godišnji izvještaj o kontinuiranim mjerenjima emisija, Izvještaj o emisijama sa proračunom visine naknade prema Fondu za okoliš, Izvještaj o vanrednim mjerenjima emisija u zrak, Izvještaj o količinama nastalog otpada, Izvještaj o rabljenim uljima, Izvještaj o nastalom otpadu – aplikacija Fonda za okoliš, PRTR izvještaj, Izvještaj o vanrednim mjerenjima emisija u zrak i Izvještaj o mjerenju buke).

Realizacija uslova iz vodne dozvole:

- Agenciji vodnog područja rijeke Sava i Federalnom ministarstvu okoliša i turizma dostavljen Izveštaj o realizaciji planiranih aktivnosti iz priloga B Uredbe,
- kontinuirano praćen rad TOV-a,
- urađen i revidovan Glavni projekat deponije uključujući i sistem za prikupljanje oborinskih onečišćenih voda, prečišćavanje i ispuštanje istih u definisani recipijent,
- redovno ispitivanje kvaliteta tretiranih sanitarno-fekalnih voda,
- realizovano poduzimanje korektivne akcije za svođenje potrošnje sirove vode i kvalitetnih karakteristika ispuštenih otpadnih voda u projektnim ili dozvoljenim granicama,
- realizovana optimizacija potrošnje sirove vode za gašenje šljake (regulacija kapaciteta pumpi sirove vode),
- otpadne vode iz postrojenja hemijske pripreme vode usmjerene u postrojenje za tretman otpadnih voda,
- praćeni parametri kvaliteta tehnoloških otpadnih voda,
- izvršeno mjerenje EBS-a,
- analiziran kvalitet ispuštenih voda (otpadnih tretiranih voda, sanitarnih otpadnih voda, vode Slapničkog Potoka, voda iz separatora i vode iz taložnika-Hrasno).

Hidroelektrane na Neretvi

Agencija za vodno područje Jadranskog mora izdala je vodne dozvole za pogone:

- Pogon HE Jablanica (Akt broj: UP/40-1/21-4-38-3/21, dana 17.07.2023. godine),
- Pogon HE Grabovica (Akt broj: UP/40-1/21-4-39/21, dana 02.09.2022. godine),
- Pogon HE Salakovac (Akt broj : UP/40-1/21-4-40/21, dana 02.09.2022. godine).

HE na Neretvi redovno provodi aktivnosti na analizi okolinskih zahtjeva, kako slijedi:

- zaštita kvaliteta voda,
- zaštita kvaliteta zraka,
- upravljanje otpadom,
- minimiziranje negativnih utjecaja proizvedenih bukom,
- minimiziranje negativnog utjecaja na floru i faunu.

Monitoring

Kod monitoringa otpadnih voda, realizovane aktivnosti su:

- Izveštaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda pogon HE Jablanica broj: 7-402-4285/25 od 16.06.2025. godine;
- Izveštaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda pogon HE Jablanica broj: 7-1015-9198/25 od 12.12.2025. godine;
- Izveštaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda pogon HE Grabovica broj: 7-435-4289/25 od 16.06.2025. godine;
- Izveštaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda pogon HE Grabovica broj: 7-1016/-9199/25 od 12.12.2025. godine;
- Izveštaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda pogon HE Salakovac broj: 7-436-4290/25 od 16.06.2025. godine;
- Izveštaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda pogon HE Salakovac broj: 7-1017-9201/25 od 12.12.2025. godine;

Monitoring vodnog režima;

- Radna jedinica za energetske poslove i operativno upravljanje vrši kontinuirano praćenje vodnog režima tokom cijele godine.

9. Sistem okolinskog upravljanja

TE Tuzla

U februaru i martu mjesecu 2025. godine uspješno su provedeni interni auditi IMS-integriranog menadžment sistema (kvaliteta i okoline) u TE Tuzla. Definisani su rizici procesa za 2025. godinu, definisani ciljevi QMS, provedene ankete zadovoljstva kupaca, izvršeno preispitivanje Sistema. Prvi nadzorni audit uspješno je izvršen 13.08.2025. i 14.08.2025. godine. Institut za certificiranje sistema ICS d.o.o. Sarajevo je u Izvještaju o provedenom auditu, potvrdio da nije bilo neusklađenosti i potrebe za korektivnim akcijama integriranog sistema poslovnog upravljanja kvalitetom i okolinom u TE Tuzla, a prema zahtjevima standarda ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015.

Certifikacijski audit Sistema energetske efikasnosti (EnMS) prema standardu ISO 50001:2018 uspješno je realizovan u dane 03.11.2025 (I faza) i 20. i 21.11.2025. godine (II faza). Prethodno su realizovani projekti energetskog audita procesa proizvodnja, usvojeni su energetske ciljevi i rizici EnMS-a, donesena energetska politika TE Tuzla, izmijenjen Poslovnik i Kontekst TE Tuzla u skladu sa zahtjevima EnMS-a, izrađene procedure EnMS-a, proveden interni audit procesa EnMS-a i preispitivanje sistema od strane Rukovodstva. Tokom audita nije bilo neusklađenosti niti potrebe za korektivnim akcijama.

TE Kakanj

Dana 7. i 8. jula 2025. godine TE Kakanj je u okviru redovnih aktivnosti održavanja sistema, izvršila pregled dokumentacije za II nadzorni audit prema ISO standardima - nadzorni audit realizovao TUV NORD Adriatic d.o.o. Zagreb.

Termoelektrana je recertificirala sistem okolinskog upravljanja, prema zahtjevima Standarda ISO 14001:2015. Period važenja ishoda certifikata je do 24.08.2026.

Uvođenjem i certificiranjem sistema okolinskog upravljanja prema zahtjevima Standarda ISO 14001, termoelektrana je dobila kvalitetan alat za usaglašavanje svog rada sa legislativom i standardima iz domena zaštite okoliša.

Poboljšanja sistema okolinskog upravljanja definisana Standardom, podrazumjevalo je uvođenje slijedećih principa:

- da se definiše i javno objavi okolinska politika,
- da se zaposlenici kontinuirano upoznaju sa značajem ispunjavanja okolinskih zakonskih Zahtjeva,

- da se definišu okolinski ciljevi.

U okviru pratećih aktivnosti, a u cilju provođenja certifikacije sistema okolinskog upravljanja, provedene su slijedeće aktivnosti:

- Ažurirana je Politika kvaliteta i okoline TE Kakanj
- Proveden je interni audit i ocjena usklađenosti rada termoelektrane sa okolinskim zahtjevima u svim organizacioni dijelovima
- Inovirani su dokumenti sistema okolinskog upravljanja
- Ažurirana je lista zakonskih i drugih primjenjivih okolinskih zahtjeva
- Izvršena je ponovna identifikacija i ocjena značaja okolinskih aspekata
- Ažuriran je Plan upravljanja otpadom termoelektrane
- Izrađen je novi Plan sprječavanja nesreća većih razmjera
- Ažurirani su okvirni i operativni ciljevi sistema okolinskog upravljanja
- Provedena je praktična provjera spremnosti za slučaj pojave okolinskih incidenata
- Provedene su ostale aktivnosti u cilju održavanja i poboljšanja sistema okolinskog upravljanja

Hidroelektrane na Neretvi

HE na Neretvi je uradila Program poboljšanja integriranog sistema upravljanja (ISU) za 2025/2026. godinu, na osnovu kojeg su provedene slijedeće aktivnosti:

- održan sastanak o preispitivanju ISU od strane rukovodstva br. 02-31-3-2857-1/2025, od 26.05.2025. godine,
- urađen Zapisnik preispitivanja Sistema energetskog upravljanja (ISO 50001:2018) od strane rukovodstva br. 02-31-3-2933-1/2025, od 26.05.2025. godine,
- proveden je Interni audit u svim pogonima/sektorima zaključno u decembru 2025. godine,
- ocjena usklađenosti rada sa zakonskim i drugim okolinskim zahtjevima razmatrani u februaru i aprilu 2025. godine,
- Urađen zbirni izvještaj o usklađenosti sa zakonskim i drugim okolinskim zahtjevima u maju mjesecu 2025. godine,
- date preporuke za poboljšanje sa eksternog audita održanog 29.05.2025. godine,
- dati ciljevi kvaliteta, okolinski i energetske ciljevi sa programima realizacije br. 02-31-3-5079-1/2025 od 27.10.2025. godine.

ED Tuzla

Eksterni audit Sistema okolinskog upravljanja BAS EN ISO 14001, izvršen je u julu mjesecu 2025. godine, uz audit Sistema upravljanja prema ISO 9001 i Sistema upravljanja prema ISO 50001, koji zajedno čine Integrirani sistem upravljanja - ISU. Podružnica kontinuirano radi na poboljšanju odnosa prema okolini, kroz sistemski pristup upravljanju otpadom, kontroli okolinskih aspekata, identifikaciji i primjeni zakonske regulative, ispunjenje postavljenih okolinskih ciljeva te korektivnim mjerama. Implementacijom sistema upravljanja energijskom efikasnošću, planirano je dodatno poboljšanje odnosa Podružnice prema okolini, jer se ostvarujući uštede energije posljedično štede sirovine i čuvaju energetske rezerve, što rezultira pozitivnim okolinskim efektom.

Upravljanje okolinom, koje je prepoznato kao zaseban proces, vrednovano je u smislu određivanja konteksta organizacije i potencijalnih rizika, te su razmatrane mjere za identifikovane rizike i moguće situacije.

ED Sarajevo

Usluga recertificiranja sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa standardom ISO 9001:2015 i certificiranja sistema upravljanja energijom (EMS) u skladu sa standardom ISO 50001:2018 je realizirana krajem juna 2024. godine od strane certifikacijske kuće „TuvNord“. Podružnica „Elektrodistribucija“, Sarajevo je stekla certifikate standarda ISO 9001:2015 i ISO 50001:2018 sa rokom važenja do 21.08.2027. godine uz obaveznu provedbu godišnjih nadzornih audita. Nadzorni audit sistema upravljanja je planiran za februar 2026.godine.

Iz oblasti okolinskog upravljanja Podružnica kontinuirano radi na poboljšanju odnosa prema okolini kroz sistemski pristup upravljanju otpadom i primjeni zakonske regulative. U skladu sa procedurom Praćenje, identifikacija i ocjenjivanje zakonskih i drugih zahtjeva iz oblasti upravljanja okolinom, u 2025. godini, provedeno je redovno godišnje ocjenjivanje postojanja uslova za provođenje zakonskih i drugih zahtjeva iz oblasti upravljanja okolinom za oblast djelovanja Podružnice elektrodistribucija Sarajevo. U skladu sa procedurom Upravljanja otpadom u 2025. godini izrađeno je sedamnaest (17) Planova upravljanja građevinskim otpadom.

10. Zaštita okoliša u okviru razvoja elektroenergetskih objekata

TE Tuzla

Pripremne aktivnosti za rekultivaciju odlagališta produkata sagorijevanja Divkovići i Plane

Udruženje “Aarhus centar u BiH” iz Sarajeva je pred Kantonalnim sudom u Sarajevu tužilo Federalno ministarstvo okoliša i turizma zbog izdavanja Okolinske dozvole za zatvaranje odlagališta Divkovići i Plane. Kao razlog podnošenja tužbe, “Aarhus centar u BiH”, je naveo da nisu uvaženi komentari javnosti. Kantonalni sud u Sarajevu je dana, 29.12.2025. godine donio presudu i odbio tužbu Udruženja “Aarhus centar u BiH”.

U skladu sa obavezama iz Okolinske dozvole broj UPI 05/2-23-11-235/18 SN za zatvaranje odlagališta završena je izrada Idejnog projekta za sanaciju i zatvaranje odlagališta Plane i Divkovići (Projekat rekultivacije).

Idejni projekt za sanaciju i zatvaranje odlagališta šljake i pepela Plane i Divkovići, je dostavljen Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona na razmatranje, ocjenjivanje i davanje saglasnosti u skladu sa članom 51. Uputstva o obaveznoj jedinstvenoj metodologiji za izradu projekata rekultivacije. Do kraja 2025. godine projekat zatvaranja odlagališta Plane i Divkovići, nema potrebnu saglasnost za nastavak aktivnosti rekultivacije.

Pripremne aktivnosti za izgradnju postrojenja za odsumporavanje u TE Tuzla - Blok 6

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je potpisala ugovor sa konsultantom na izgradnji postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova na Bloku 6. Za konsultanta je izabran Konzorcij: ILF Consulting Engineers Polska sp. Z.o.o, Poljska, EMG Consult EOOD, Bugarska, ENOVA d.o.o. Sarajevo, Saraj inženjering d.o.o. Sarajevo kojeg zastupa ILF Consulting Engineers Polska sp. Z.o.o, Poljska. Ugovor sa konsultantom je djelimično realizovan i zbog objektivne nemogućnosti njegove daljnje realizacije u toku je postupak sporazumnog raskida istog, oko čega su se usaglasile obje strane. Postojeći Ugovor sa konsultantom po Aneksu 2 vrijedi do 31.01.2026. godine.

Projekat Odsumporavanje Bloka 6 ima ishodovanu Okolinsku dozvolu broj: UPI 05/2-02-19-5-92/20 SN od 12.05.2022. godine, izdatu od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma, a od Federalnog ministarstva prostornog uređenja posjeduje urbanističku saglasnost broj: UPI-02-19-2-1326/24 (izdata 17.04.2025. godine).

U toku postupka ishodovanja urbanističke saglasnosti pribavljeno je mišljenje za izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova na Bloku 6 TE Tuzla od strane Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona broj: 12-04/1-19-001444/25, dana 18.02.2025. godine. Pribavljeno mišljenje je pozitivno u svim razmatranim aspektima.

U toku 2025. godine vršen je pregovarački postupak sa kvalifikovanim ponuđačem za izgradnju postrojenja odsumporavanje dimnih gasova na Bloku 6 sa izradom Glavnog projekta.

Nakon završetka pregovaračkog postupka od Ponuđača će se zahtijevati dostavljanje konačne ponude i eventualno potpisivanje Ugovora.

Izgradnja postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova lignitnih blokova (blok 4 i blok 5)

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je usvojila Investicionu odluku za izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova lignitnih blokova (broj NO-27053/25-72./6.2. od 31.07.2025. godine), s ciljem smanjenja emisije zagađujuće materije sumpordoksida u zrak i postizanje propisanih graničnih vrijednosti. Investicionim ulaganjem je planirano projektovanje postrojenja, nabavka i isporuka opreme, te izgradnja postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za blokove 4 i 5. U toku je izrada tenderske dokumentacije za izbor izvođača, čija će obaveza biti izrada Idejnog, Glavnog i projekta izvedenog stanja, prethodni radovi na terenu i izrada dokumentacije neophodne za ishodovanje dozvola (okolinska, urbanistička, građevinska), revizija Glavnog projekta, građevinski radovi, isporuka opreme i izgradnja postrojenja, funkcionalna ispitivanja, probni pogon, dokazivanje garancija.

Izgradnja postrojenja za denitrifikaciju blokova 4, 5 i 6

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je usvojilo Investicionu odluku za projekat - Izgradnja postrojenja za denitrifikaciju lignitnih blokova. Donošenje Investicione odluka predstavlja važan korak ka modernizaciji postrojenja i usklađivanju s evropskim standardima zaštite okoliša.

Izgradnjom postrojenja za denitrifikaciju, predviđeno je značajno smanjenje emisija NOx na vrijednosti ispod 200 mg/Nm³ na blokovima 4, 5 i 6 TE Tuzla.

Realizacijom projekta, emisije iz blokova 4, 5 i 6, bile bi u skladu s Direktivom 2010/75/EU,

koju je Bosna i Hercegovina preuzela kroz članstvo i obaveze u Evropskoj energetskej zajednici. Projekat je planiran za period od 2026. do 2028. godine.

Tretman otpadnih voda

Projekat izgradnje postrojenja za tretman otpadnih voda u TE Tuzla, nalazi se u fazi planiranja i pripreme, sa jasno definisanim koracima i zakonskim okvirom. Urađen je i usvojen Idejni projekat za izgradnja postrojenja - Tretman otpadnih voda u TE Tuzla. Donesena je Investiciona odluka za izradu Glavnog projekta. Realizacija izrade Glavnog projekta planirana je u 2026. Godini, čime se osigurao nastavak aktivnosti u skladu sa važećim propisima i odlukama nadležnih institucija.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je izdalo Rješenje kojim je zaključeno da za izgradnju postrojenja za tretman otpadnih voda u TE Tuzla, nije potrebno ishodovati posebnu okolinsku dozvolu. Pokrenut je postupak Javne nabavke za realizaciju izrade Glavnog projekta.

Razvojna aktivnost probnog suspaljivanja uglja i alternativnog goriva

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je za potrebu realizacije razvojnih aktivnosti, ishodovala potrebne saglasnosti od Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Razvojna aktivnost probnog suspaljivanja uglja i alternativnog goriva je kordinisana od strane Sektora za strateški razvoj Direkcije Društva.

Probno suspaljivanje mješavine uglja (cca 96-98%) i alternativnog goriva SRF/RDF (cca 2-4%) trebalo je da traje maksimalno 2 dana, uz obavezan monitoring emisija u zrak, vodu i tlo. Monitoring emisija u zrak je ugovoren od strane akreditirane laboratorije TQM.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je mišljenjem o realizaciji razvojnih aktivnosti (broj:05-19-985/24 od 13.02.2025. godine) dalo saglasnost na provođenje probnog suspaljivanja, uz uslov da se informisanje javnosti izvrši najmanje sedam dana prije početka suspaljivanja. O planiranom suspaljivanju TE Tuzla je bila obavezna obavjestiti Federalno ministarstvo okoliša i turizma, nadležnu inspekciju, lokalne zajednice i Grad Tuzlu. Nakon zahtjeva za prekid realizacije probnog suspaljivanja podnesenog od strane nevladinih organizacija, lokalnih zajednica i Gradskog vijeća Tuzla, razvojni projekat suspaljivanja uglja sa alternativnim gorivom u TE Tuzla je obustavljen. Nakon obustavljanja procesa suspaljivanja, na depou Dopreme uglja ostala je mješavina uglja i alternativnog goriva SRF/RDF (4900t uglja i 100t SRF/RDF). Za navedenu mješavinu

trenutno ne postoji odgovarajuće rješenje za spaljivanje ili zbrinjavanje. Tokom ljetnih mjeseci postoji povećan rizik od samozapaljenja, što bi moglo uzrokovati dodatno zagađenje zraka.

TE Kakanj

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i projekt menadžer Zhu Weilin u ime Konzorcija Dongfang Electric International Corporation Kina, ITC d.o.o. Zenica, State Power Investment Group Yuanda Environmental Protection Engineering Co. Ltd. Kina, Saraj inženjering d.o.o. Sarajevo, Winner d.o.o. Sarajevo, Firing d.o.o Visoko, su kranuli u realizaciju Ugovora o projektu izgradnje postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TE Kakanj. Projekat podrazumjeva izgradnju zajedničkog postrojenja za blokove 6 i 7. Vrijednost investicije koju JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo finansira vlastitim sredstvima je 126,4 miliona KM (62,8 miliona Eura). Rok realizacije je 36 mjeseci.

Projekat se realizuje u skladu sa:

- direktivama Energetske zajednice kojima se nakon 2027.godine, nalaže zabrana rada Termoblokova, bez postrojenje za odsumporavanje i denitrifikaciju,
- obavezama iz Nacionalnog plana za smanjenje emisija BiH (NERP BiH) i
- obavezama Strategije energetske tranzicije i dekarbonizacije JP Elektroprivreda BiH do 2050.godine.

Osnov za realizaciju projekta su i Zakon o zaštiti zraka FBiH, Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanja FBiH i Okolinska dozvola za rad u kojoj je iskazana obaveza izgradnje postrojenja za odsumporavanja u TE Kakanj do 22.08.2027. godine.

Tokom 2025. godine u sklopu projekta odsumporavanja izvršena je antikorozivna zaštita unutrašnjeg plašta dimnjaka 300 m.

Također, pripremljen je i objavljan tender za projektovanje i izgradnju postrojenja za denitrifikaciju dimnih plinova na blokovima 6 i 7.

Izgradnjom ovih postrojenja rad blokova će biti moguć i nakon 01.01.2028.godine.

Projektom odsumporavanja u termoelektrani, naša Kompanija obezbjeđuje proizvodnju

električne energije iz vlastitih izvora za potrebe snabdijevanja domaćih kupaca kao i toplotne energije za potrebe grijanja grada Kaknja. Poseban značaj realizacije projekta ogleda se i u smanjenju utjecaja rada termoblokova na okoliš, dalje unaprjeđenje saradnje s lokalnom zajednicom i nastavak rada rudnika koji termoelektranu snabdijevaju ugljem. TE Kakanj je u 2025. godini vršila kosagorijevanje drvene biomase i uglja u kotlovima 5, 6 i 7 u omjeru 5% biomasa i 95% mješavina ugljeva, na osnovu pozitivnih rezultata dobivenih u provedenom Pilot projektu kosagorijevanja uglja s otpadnom drvenom biomasom, koji je završen u februaru 2022. godine.

Tokom 2025. godine termoelektrana je iskoristila 18.290 tona biomase.

U okviru svojih nadležnosti TE Kakanj učestvuje u izradi fizibiliti studije korištenja gasa u proizvodnji električne energije.

HE na Neretvi

Završena nabavka i ugradnja opreme za HM stanice „Gorani“ Bijeli potok i odvodni kanali u HE Jablanica.

Realizovana sanacija bujičnih pregrada na bujicama HE Jablanica, HE Grabovica i HE Salakovac.

Završena izrada eleborata za mjerenje nanosa i energetske profila u pogonima.

ED Sarajevo

U 2025. godini je izgrađeno i pušteno u pogon trinaest (13) novih transformatorskih stanica. Od toga je devet (9) kablovskih-slobodnostojećih, a četiri (4) su stubne transformatorske stanice. Svi novi elektroenergetski objekti izvedeni su sa hermetički zatvorenim uljnim transformatorima. Ispod svakog transformatora u kablovskim transformatorskim stanicama, temelji su riješeni na način da se omogući sakupljanje cjelokupne količine ulja energetskog transformatora (uljno korito zapremine minimalno 0,6 m³, uljno nepropusno), kako bi tehnička izvedba zadovoljila standarde sa aspekta zaštite okoline.

Na osnovu investicionih odluka u 2025. godini je izgrađeno 4.518 novih niskonaponskih priključaka, 10(20) kV srednjenaponskih vodova u dužini 11,90 km i 0,4 (kV), niskonaponskih vodova u dužini 68,77 km. Rekonstruisane su dvije (2) transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV, srednjenaponskih vodova u dužini 5,34 km, niskonaponskih vodova

u dužini 1,93 km i 21.255 kom obračunskih mjernih mjesta (OMM). Također, izvršena je rekonstrukcija uljnih jama u TS 35/10 kV Bjelašnica, TS 35/10 kV Igman, TS 35/10 kV Nišići i TS 35/10 kV Ilijaš.

ED Zenica

U 2025. godini je izgrađeno i pušteno u pogon trideset dvije (32) nove transformatorske stanice. Svi novi elektroenergetski objekti izvedeni su sa hermetički zatvorenim uljnim transformatorima. Ispod svakog transformatora u kablovskim transformatorskim stanicama temelji su riješeni na način da se omogući sakupljanje cjelokupne količine ulja energetskog transformatora (uljno korito zapremine minimalno 0,6 m³, uljno nepropusno), kako bi tehnička izvedba zadovoljila standarde sa aspekta zaštite okoline. Na osnovu investicionih odluka u 2025. godini izgrađeno je 1.568 niskonaponskih priključaka, srednjenaponskih vodova u dužini 38,02 km i niskonaponskih vodova u dužini 121,85 km.

Rekonstruisano je dvanaest (12) transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV, srednjenaponskih vodova u dužini 5,26 km, niskonaponskih vodova u dužini 6,58 km i 5979 komada obračunskih mjernih mjesta (OMM).

ED Travnik

U 2025. godini je izgrađeno i pušteno u pogon devet (9) novih transformatorskih stanica. Svi novi elektroenergetski objekti izvedeni su sa hermetički zatvorenim uljnim transformatorima. Ispod svakog transformatora u kablovskim transformatorskim stanicama temelji su riješeni na način da se omogući sakupljanje cjelokupne količine ulja energetskog transformatora (uljna kada zapremine minimalno 0,6 m³, uljno nepropusno), kako bi tehnička izvedba zadovoljila standarde sa aspekta zaštite okoline.

Na osnovu investicionih odluka u 2025. godini su izgrađena 881 niskonaponska priključka, srednjenaponskih vodova u dužini 19,08 km i niskonaponskih vodova u dužini 39,51 km.

Rekonstruisano je 4.983 komada obračunskih mjernih mjesta (OMM).

ED Bihać

U okviru elektrodistributivne djelatnosti izgrađeni su novi elektroenergetski objekti, kao i rekonstruisani postojeći elektroenergetski objekti.

Kada su u pitanju mjere koje se poduzimaju radi zaštite okoline, kod svih aktivnosti kada se radi o investicionim ulaganjima ili o redovnom održavanju EEO koriste se homologirani materijali koji se ugrađuju u skladu s Tehničkim preporukama JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, tako da je cjelokupna okolina (objekti i populacija) od naših objekata i postrojenja, zaštićeni u mjeri kako to zahtijevaju tehnička uputstva, normativi i procedure.

U 2025. godini nije bilo građenja i postavljanja elektroenergetskih pogona i postrojenja za koje je neophodno ishodovanje okolinske dozvole u skladu s Federalnim pravilnikom o pogonima i postrojenjima koji podliježu obavezi pribavljanja okolinske dozvole.

Kod rušenja, uklanjanja i sanacije postojećih objekata u skladu sa Pravilnikom JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo o zaštiti okoline, građevinski otpad, posebno ako sadrži opasne materije (azbest i sl.) je propisno zbrinjavan. Također, je uklanjanje mješani otpad s lokacije koji je nastajao prilikom građenja i montaže, te vršeno privremeno odlaganje sekundarne sirovine.

ED Tuzla

U 2025. godini je izgrađeno i pušteno u pogon šesnaest (16) novih transformatorskih stanica. Od toga je trinaest (13) kablovskih-slobodnostojećih, a tri (3) su stubne transformatorske stanice.

Svi novi elektroenergetski objekti (transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV) izgrađeni u 2025. godini, izvedeni su sa hermetički zatvorenim uljnim transformatorima, a ispod svakog transformatora u kablovskim transformatorskim stanicama temelji su riješeni na način da se omogući sakupljanje cjelokupne količine ulja energetskog transformatora (uljno korito zapremine minimalno 0,6 m³, uljno nepropusno), kako bi tehnička izvedba zadovoljila standarde sa aspekta zaštite okoline. Pri izgradnji novih elektroenergetskih objekata u skladu sa tehničkim mogućnostima, predviđa se da transformatorske stanice stubne izvedbe ne budu locirane u vodozaštitnoj zoni.

Na osnovu investicionih odluka u 2025. godini je izgrađeno 3.196 novih niskonaponskih priključaka, 10(20) kV srednjenaponskih vodova u dužini 11,06 km i 0,4 (kV) niskonaponskih vodova u dužini 245,52 km. Rekonstruisana je jedna (1) transformatorska stanica, i to jedna (1) kablovska-slobodnostojeća, zatim rekonstrukcija srednjenaponskih vodova u dužini trase 1090 m, niskonaponskih vodova u dužini 491 m i 485 kom obračunskih mjernih mjesta (OMM).

ED Mostar

Svi novi elektroenergetski objekti (transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV) izgrađeni u 2025. godini, izvedeni su sa hermetički zatvorenim uljnim transformatorima, a ispod svakog transformatora u kablovskim transformatorskim stanicama temelji su riješeni na način da se omogući sakupljanje cjelokupne količine ulja energetskog transformatora (uljno korito zapremine minimalno 0,6 m³, uljno nepropusno), kako bi tehnička izvedba zadovoljila standarde sa aspekta zaštite okoline.

Vođeno je računa da transformatorske stanice stubne izvedbe ne budu locirane u vodozaštitnoj zoni.

11. Kapitalne investicije

HE Janjići

Protiv Zaključka Federalnog ministarstva okoliša i turizma, vezano za okolinsku dozvolu za HE Janjići, NVO je pokrenulo upravni spor tražeći poništenje istog. Dana 28.03.2025. godine, Kantonalni sud u Sarajevu je donio presudu kojom se Zaključak poništava, zbog povrede pravila upravnog postupka i predmet vraća Federalnom ministarstvu okoliša i turizma na ponovni postupak. JP Elektroprivreda BiH je pružila neophodne informacije za pripremu odgovora na tužbu.

HE Kovanići

Rješenje o odobrenju Studije uticaja na okoliš iz 2024. godine osporeno od strane NVO. Predmet se nalazi na preispitivanju od strane Vrhovnog suda Federacije BiH.

Izrada izvještaja o procjeni ekološki prihvatljivog protoka

U maju 2025. godine potpisani su ugovori za izradu Izvještaja o ekološki prihvatljivom protoku za HE Ustikolina, HE Janjići i HE Kovanići, u skladu sa važećim Pravilnikom o ekološki prihvatljivom protoku, u svrhu ispunjenja uslova za nastavak postupaka za izdavanja prethodnih vodnih saglasnosti.

Tokom 2025. godine izvršene su po dvije serije mjerenja za svaku elektranu.

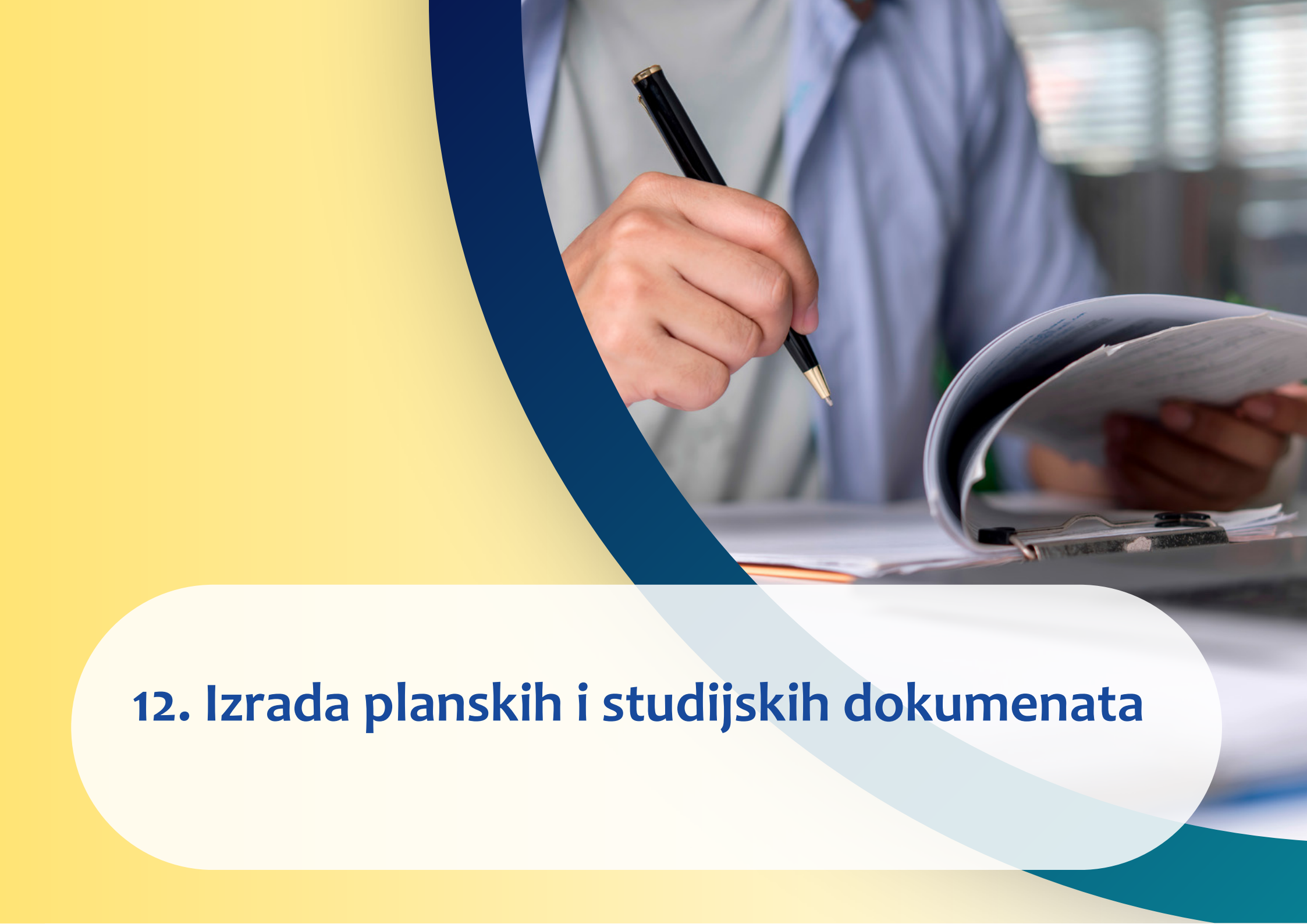
VE Vlašić

Početkom 2025. godine finalizirana je izrada Studije o procjeni kritičnih staništa na projektnom lokalitetu finansirana grant sredstvima Evropske investicijska banka. Izrada studije je koštala 300.000 €.

Na osnovu dopunjenog Zahtjeva za prethodnu procjenu uticaja na okoliš za projekat izgradnje VE Vlašić, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u julu mjesecu 2025. godine donijelo Rješenje, u kojem se navodi da nije potrebno dalje provođenje procjene uticaja na okoliš putem izrade Studije uticaja na okoliš.

VE Bitovnja

Po podnesenom Zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja na okoliš iz decembra 2024. godine (finansirano grant sredstvima KfW-a), Federalno ministarstva okoliša i turizma je u maju mjesecu 2025. godine donijelo Rješenje u kojem se navodi da nije potrebno dalje provođenje procjene uticaja na okoliš putem izrade Studije uticaja na okoliš.

12. Izrada planskih i studijskih dokumenata

U segmentu planskih i studijskih dokumenata realizirani su sljedeći projekti/studije:

Razvojni projekti

- Realizacija projekta za DANUBE INTERREG program – projekat Empowerment of the stakeholders in the implementation of the Directive on the promotion of the use of energy from renewable sources in term of energy storages and energy networks stability (ESINERGY)

Okolinski efekt: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Realizacija projekta za HORIZON EUROPE - projekat Supporting European R&I Through stakeholder collaboration and institutional reform (INITIATE)

Okolinski efekt: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Realizacija projekta za IPA ADRION Programme - projekat Adriatic-Ionian Offshore Wind Network of Excellence (ADRIONWIND)

Okolinski efekt: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Razvojni projekat elektromobilnosti u EPBiH – pilot projekti u realizaciji:
 - Izgradnja infrastrukture javnih AC punionica za električna vozila u Bosni i Hercegovini
 - Instalacija dvije ultra brze 150 kW DC punionice za električna vozila na lokacijama benzinskih pumpi
 - Implementacija sistema za nadzor i upravljanje punionicama (CPMS) sa uslugom naplate

Okolinski efekt: Smanjenje emisije CO₂ i polutanata uslijed povećanja korištenja električnih vozila u odnosu na vozila sa motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem.

- Projekat kampanje mjerenja vjetropotencijala i potencijala solarne energije (ispitivanje vjetropotencijala i potencijala solarne energije na nekoliko lokaliteta širom BiH sa ciljem utvrđivanja pogodnih lokacija za izgradnju proizvodnih objekata na te obnovljive resurse).

Okolinski efekat: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata

- Razvoj projekta VE Bitovnja.

Okolinski efekat: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata (cca. 230.000 tona CO₂ godišnje).

- Provođenje pilot projekta izgradnje krovnih FNE na vlastitim objektima EPBiH

Okolinski efekat: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do značajnog smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Pilot projekat Testno spaljivanje ugalj-RDF u TE Kakanj
- I&R projekt istraživanja mogućnosti parcijalne zamjene uglja s crnim peletom Arbacore na Bloku 6 TE Tuzla – fundamentalna ispitivanja kinetike sagorijevanja (Mašinski fakultet Beograd) i Lab-scale tests (Mašinski fakultet Sarajevo).
- Pilot projekt testnih zasada bagrema na RU Kreka i RMU Đurđevik (uz podršku EBRD) – uspostava nove testne parcele na RU Kreka 0.5 ha.

Planska i studijska dokumentacija

- Nastavak Razvoja projekata izgradnje FNE elektrana na odabranim lokacijama u FBiH ukupnog kapaciteta 150 MW do faze realizacije

Okolinski efekat: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do značajnog smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Učešće u projektu pravedne tranzicije ugljenih regiona koji provodi WB (komponente EPBiH: podrška zatvaranju RMU Zenica, izgradnja FNE Dubrave RU Kreka).

Okolinski efekat: Smanjenje emisije CO₂ i polutanata.

- Izrada Projektne studije Full biomass repowering of TE Tuzla unit, završetak studije i revizija.

Okolinski efekat: Smanjenje emisije CO₂ (cca 100 000 t/g) i polutanata.

- Investicijski Elaborat CCGT Kakanj unit.
- Izrađena Studija „Projekat sistema za monitoring kvaliteta električne energije u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo“

Okolinski efekat: Povećanje energetske efikasnosti u distributivnoj djelatnosti, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Učešće u izradi Indikativnog plana razvoja proizvodnje 2026.-2035. (koordinacija sa NOS BiH).

Okolinski efekat: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Izrada Studije „Battery Energy Storage System Feasibility Study and Preliminary ESIA“

Okolinski efekat: Povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- Izrada Studije opravdanosti izgradnje Pumpne HE u EPBiH

13. Troškovi u zaštiti okoliša

U JP EPBiH, trenutno se ne vodi posebna evidencija investicijskih ulaganja i troškovima vezanih za realizaciju planova i programa iz oblasti zaštite okoliša i prirodnih resursa. Sredstva se planiraju i realiziraju u okviru investicionih ulaganja i redovnog održavanja pogona i postrojenja. Nema harmonizirane procedure za prikaz objektivnih pokazatelja ukupnih troškova realizovanih aktivnosti, uključujući i naknade za korištenje prirodnih resursa. Iz tog razloga nije moguće dati potpuno precizne i sveobuhvatne podatke o ukupno utrošenim sredstvima JP EPBiH za navedene namjene.

Na osnovu podataka koji su bili dostupni prilikom izrade ovog dokumenta, ukupna vrijednost evidentiranih ulaganja i troškova iznosi **55.363.814,80 KM**. Ovaj iznos potvrđuje da zaštita okoliša predstavlja značajan segment poslovanja JP EPBiH, ne samo u operativnom već i u finansijskom smislu.

U Tabeli 4., shodno dostupnim podacima, dati su troškovi zaštite okoliša po podružnicama, na nivou Direkcije Društva i ukupni za JP EPBiH.

Tabela 4. Troškovi u zaštiti okoliša

JP EPBiH	u KM
Realizirane aktivnosti	
TE „Tuzla“	836.225,54
TE „Kakanj“	15.679.784,13
HE na Neretvi	359.450,65
ED Sarajevo	313.603,60
ED Tuzla	352.668,69
ED Zenica	543.826,26
ED Travnik	264.096,39
ED Bihać	635.340,00
ED Mostar	91.895,53
Ukupno 1	19.076.890,79
Naknade za zaštitu okoliša	
TE "Tuzla"	
Naknada za zagađenje zraka	1.414.413,98
Naknada prema Zakonu o usmjeravanju dijela prihoda ostvarenog radom TE	3.887.485,15
Naknada za zaštitu voda (EBS)	269.800,68
Opšta vodoprivredna naknada	84.800,32
Naknada za korištenje opštekorisnih funkcija šuma	0,00
Naknada za odvoz smeća	73.745,25
	5.730.245,38
TE "Kakanj"	
Naknada za zagađenje zraka	2.291.389,28
Naknada prema Zakonu o usmjeravanju dijela prihoda ostvarenog radom TE	2.449.524,49
Naknada za zaštitu voda (EBS)	63.320,04
Vodni doprinos za iskorištenu vodu	236.420,22
Komunalne naknade i koncesije	1.219.808,52
	6.260.462,55

HE na Neretvi	
Posebne vodne naknade za korištenje vode	1.121.207,11
Doprinosi za hidroakumulaciju	13.495.112,38
Doprinosi za hidroakumulaciju (kantonalni nivo)	4.886.585,78
Naknada za zaštitu voda HE na Neretvi	4.813,40
Komunalne naknade i koncesije	246.798,2
	19.754.516,87
Elektrodistribucija Sarajevo	
Opšta vodna naknada	60.869,62
Naknada za korištenje opštekorisnih funkcija šuma	1.472,69
Naknada od prihoda ostvarenog korištenjem hidroakumulacionog objekta za hidroakumulaciju za mHE Bogatići	104.117,30
Posebna vodna naknada za hidroakumulaciju Bogatići	8.676,37
Posebna vodna naknada za mHE Osanica 1	610,84
Koncesioni ugovor za mHE Osanica 1	6.748,37
	182.495,19
Elektrodistribucija Tuzla	
Opšta vodna naknada	65.308,27
Naknada za korištenje opštekorisnih funkcija šuma	0,00
Porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	64.082,25
Komunalne naknade i koncesije	23.905,73
Vodni doprinos za korištenje hidroakumulacije	409.219,61
Vodni doprinos za iskorištenu vodu	148.066,79
Naknada za odvoz komunalnog otpada	64.926,88
	775.509,53
Elektrodistribucija Zenica	
Opšta vodoprivredna naknada	51.336,27
Posebni porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	51.336,27
Naknada za korištenje opštekorisnih funkcija šuma	0,00
Naknada za korištenje cestovnog pojasa	31.506,99
Komunalne naknade i koncesije	41.175,13
Naknada za odvoz smeća	29.781,12
Ostale komunalne usluge i naknade	1.547,25
	206.683,03

Elektrodistribucija Travnik	
Opšta vodoprivredna naknada	26.597,75
Posebni porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	26.597,75
Naknada za korištenje opštekorisnih funkcija šuma	6.375,28
Naknada za korištenje cestovnog pojasa	3.238,76
Komunalne naknade i koncesije	453.583,72
Naknada za odvoz smeća	20.259,93
Ostale komunalne usluge i naknade	700,00
	537.353,19
Elektrodistribucija Bihać	
Opšta vodoprivredna naknada	44.370,00
Naknada za zaštitu voda	11.000,00
Vodni doprinos za iskorištenu vodu	44.530,00
Porez za zaštitu od prirodnih nepogoda	44.370,00
Komunalne naknade i koncesije	172.940,00
Naknada za korištenje cestovnog pojasa	38.660,00
Naknada za korištenje opštekorisnih funkcija šuma	31.970,00
	387.840,00
Elektrodistribucija Mostar	
Opšta vodoprivredna naknada	24.347,23
Komunalna naknada	1.432,53
Porez za zaštitu od prirodnih nepogoda	24.347,23
Naknada za korištenje cestovnog pojasa	9.000,80
Naknada za osiguranje od požara	0,00
Naknada za odvoz komunalnog otpada	20.866,96
Ostale komunalne naknade	1.830,27
	81.825,02
Ukupno 2	33.916.930,76
Direkcija Društva	
Sektor za strateški razvoj	
Razvojni projekti	689.752,50
Planska i studijska dokumentacija	600.000,00
	1.486.380,00
Kapitalne investicije	Tokom 2025. godine nije bilo direktnih finansijskih troškova na teret JP EPBiH
Vodne naknade i komunalne usluge	883.613,25
UKUPNO JP EPBiH	55.363.814,80

Izvještaj o zaštiti okoliša za 2025. godinu
Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH
IZDAVAČ - JP Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo
DIZAJN – Minja Mirković-Husić

